

Η ΦΥΣΙΣ

5,000 ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΩΝ ΠΤΗΣΙΣ

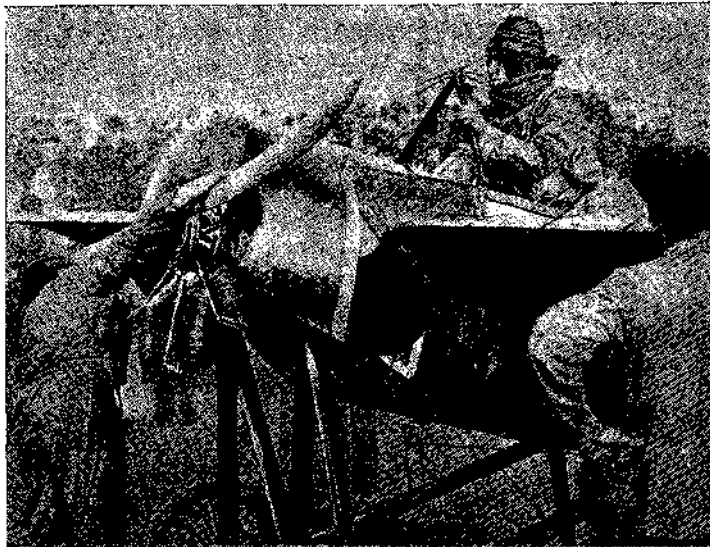
ΥΠΕΡΑΝΩ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

φантаσιώδης πτήσις του Πριν-
τεζόγκ δε—Μουλλανέ, του
αερομήτορος αεροπόρου, όστις μετά
κεραυνώδους ταχύτητος και αξιο-
θανυμάστου άρτοχής επέταξεν εκ
Παρισίων εις Βερολίνον, Βαρσο-
βίαν, Πειρούπολιν, Κοπεγχάγην,
Χάγην και επανέκαμψεν εις την
γαλλικήν πρωτεύουσάν, σχεδόν
χωρίς σταθμούς, καταπλήσσει
την φαντασίαν μας, καιτοι συνη-

θίσασμεν ήδη εις απέριτους Έλλας τολμηρός ένναστους
πτήσεις τόσων αεροπόρων. Έμπόδια καθ' όδόν, αληγίδιοι
ανάγκαι επισκευών, λιγγιώδης διαδρομή χωρών, πάντα
ταύτα ένούμενα δίδουσι εις την ένάεριν αύτην πτήσιν,
καί τι τό άπίστευτον και θρυλικόν. Ούδέποτε ή αερο-
πλοία έσχε μεγαλειότερον θόλαμβον και θεωρούμεθα εύ-
τυχείς δίδοντες εις τούς ήμετέρους άναγνώστας την περι-
γραφήν του μεγαλοεργήματος τούτου, δρειλομένην εις
την γραφίδα αυτού του ήρωος αεροπόρου.

Ζητώ συγγνώμην έν πρώτοις από τούς άνα-
γνώστας μου, διότι άν δύναμαι να είπω, έξερχό-
μενος όλίγον της μετριοφροσύνης, ότι είμαι ικανός
να οδηγώ την πτηνικήν μηχανήν μου άνά
τούς αίθέρας, είμαι όμως όλιγώτερον ειδικός
ώς προς την χρήση του καλάμου. Καί τούτο
δέν είνε σφάλμα μου, διότι είνε πλέον πασίγνω-
στον, ότι πρέπει να γίνεται τις ειδικότης εις ό,τι
και άν επιχειρηθ.

Η άναχώρησις εκ Παρισίων του Πριντεζόγκ

Κατά δεύτερον λόγον ζητώ την άδειαν να πα-
ρουσιασθώ, δηλαδή να όμιλήσω περί του έαν-
του μου. πριν όμιλήσω περί του ταξειδίου μου.

Πώς έγινε αεροπόρος.—Έγενήθην πρό ετ-
κοισιν ένός έτών έν Βρετανίη, παρά τώ Saint-
Briens. Έκ της Βρεττανικής δε φυλής απέ-
κτησα τούς δύο χαρακτήρας της—ελατιώματα
ή προτερήματα ;—άγύριστο κεφάλι και έρωτα
πρός τό άγνωστον, την έκουσίαν μετριότητα και
τόν πόθον τών περιπετειών.

Κατά τās διακοπās μου τώ 1910 είδα διά
πρώτην φοράν έν διπλάνον, τό όποϊον όμως
δέν ήμπούρεσε ποτέ να έρωθθ. Έβδομάδας τι-
νάς βραδύτερον, όταν έν άλλο διπλάνον, έπιτη-
δειότερον του πρώτου, όδηγούμενον υπό του
Φορέστ επέταξεν, οι όφθαλμοί έμειναν έκπλη-
κτοι και έγινε τρελλός έξ ένθουσιασμού... Στιγ-
μαί άλησμόνητοι ταχέως διελθούσαι. Μετά δύο
μόλις λεπτά τό πτωχόν διπλάνον άφηνίασεν, επέ-
πεσεν επί δύο δρυών και έσφηνώθη μεταξύ των.
Ούτως ή αεροπλοία ένεφανίσθη διά μιάς εις
τούς όφθαλμούς μου με τās δόξας της και τούς
κινδύνους. Αλλά, ως σās είπον και αι μέν και
οι δε με έλκύουν έξ ίσον.

Η κλίσις μου λοιπόν έγινετο επίμονος και
άποφασιστική, όταν ο Γκαρός ήλθεν έν Δινάρ
να πειάξη επί μιάς Ντεμονα-
ζέλ-Σάντος-Αυμόν... Έκτοτε
έξήντηλα όλην την άμετάτρε-
πτον βρεττανικήν θέλησίμ μου
να πέσω τον πατέρα μου να
μού αγοράση έν όμοιον μηχανή-
μα, όστις όμως προσεπάθει
να με έμποδίση από την από-
φασίμ μου.

Ούτω πως έγινεμην αερο-
πόρος, με την μανιώδη όμως
επιθυμίαν να καταστώ όχι κοι-
νός, αλλά διάσημος αεροπόρος.

Τό σχέδιόν μου.—'Αλλ'
όσον εύκολον είνε να γίνη τις
αεροπόρος, άλλο τόσον είναι
δύσκολον να γίνη διάσημος
τοιούτος. Τό στάδιον είνε έλεύ-
θερον, άλλ' ύπάρχουν τόσοι
δρόμοι...

Ἐπὶ τέλους παρ' ὄλας τὰς δυσκολίας ὁ νοῦς μου πάντοτε ἀπέβλεπεν εἰς ἓν σημεῖον καὶ ὄταν ἤρχισα τὰ πρῶτα βήματά μου ἀνὰ τοὺς αἰθέρας καὶ διὰν ἀπέβλεπα εἰς τὸ βραβεῖον Πομεράν, μία ἰδέα ἐγεννᾶτο ὡς ἐμοί.

Αὕτη ἡ ἰδέα, αὐτὸ τὸ σχέδιον, μὲ προητοίμασε διὰ τὸ θριαμβευτικὸν μέγα ταξείδιόν μου Παρισίων—Πειρουπόλεως καὶ τὰνάπαιιν, καὶ ἀκριβῶς λόγῳ αὐτοῦ τοῦ σχεδίου μου γίνεται τόσος λόγος νῦν περὶ ἐμοῦ.

Ἴδού τὸ σχέδιόν μου. Ὅσοι θανασιᾶται καὶ ἄν ὑπῆρξαν αἱ πτήσεις Παρισίων—Μαδρίτης, Παρισίων—Ρώμης κτλ. καὶ ὅσοι δικαίως ἐνδοξοὶ ὑπῆρξαν οἱ ἥρωες των, ὅμως αἱ ἐπιτυχίαι αὐταὶ παρουσιάζουν ἓν σοβαρὸν ἐλάττωμα. ὡς πρὸς τὴν πρακτικὴν ὄψιν των καὶ μάλιστα καὶ ὡς πρὸς τὴν πραγματικὴν ἀξίαν των.

Διότι μέχρι τοῦδε ὁ ἀεροπόρος καὶ ἡ ἀεροπλοῖα δὲν ἀπεδίδοντο εἰς τοὺς ἀγῶνας μὲ μόνον τὰς δυνάμεις των. Πάντες πάντοτε παρηκολοῦντο ἐπὶ αὐτοκινήτων, φερόντων ἐφεδρικὰς μηχανάς. Ὁ δρόμος δὲν ἠκολούθουν ἦτο ἐγκατεσπαρμένος ἀπὸ μηχανικῶν καὶ πολλὰκις ἐκινητοποιοῦν 7—8 αὐτοκίνητα καὶ 500 ἀνθρώπους δι' ἓνα καὶ μόνον ἀεροπόρον.

Αὐτὸ μού ἐφαίνετο υπερβολικόν—καὶ ἐλπίζω νὰ μὲ δικαιώσῃτε—ἐσοπετόμη δ' οὐκ ἡ ἀεροπλοῖα τότε μόνον θὰ εἰσῆρχετο εἰς νέαν περίοδον καὶ θὰ ἐπραγματοποιεῖ ἀλματικὴν πρόοδον, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιχειρῇ μεγάλους δρόμους, ἄνευ αὐτῶν ὄλων τῶν ἐπιβουλητικῶν γῆινων ἀποσκευῶν. Ἦτο τοῦτο κατορθωτόν;

Τρεῖς ἐβδομάδας ἐν τῇ θυέλλῃ.—Διὰ νὰ δοκιμάσω καὶ συνήθισω τὴν ἀνωφέλειαν τῶν γῆινων κινητοποιήσεων καὶ ἀκολουθῶν, ἤρχισα μικρὰ ταξείδια. Ὄντω τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον ἀνεχώρησα διὰ τὸ Λονδίον ἄνευ μηχανικοῦ, ἄνευ τεμαχίων ἐφεδρικῶν, χωρὶς αὐτοκίνητα καὶ μάλιστα χωρὶς νὰ εἰδοποιήσω κανένα. Πρόσεγγόθην ἐν Λονδίῳ, ἀνεχώρησα διὰ τὰς Βρυξέλλας καὶ ἐπανέκαμπα εἰς Παρισίους μετὰ τρεῖς ἡμέρας, μὲ μόνην τὴν συνοδείαν—ἐγὼ γνωρίζω πῶς! τῆς θαλασσοῦς δὲ μίχλης!

Μετὰ τὴν πρώτην δοκιμαστικὴν ταύτην ἐπιτυχίαν μου ἐσκέφθην νὰ ἐπιχειρήσω μακροτέρων πορείαν, ὑπεράνω τῆς Εὐρώπης ἦδη καὶ πράγματι μίαν ὥραιαν ἡμέραν ἐδρέθην εἰς τὴν Μαδρίτην καὶ ἐπέστρεψα πάλιν... Ἄλλ' ὅποιον φορικῶδες ταξείδιον! Κανείς ποτε δὲν θὰ ἀναλογισθῇ τὰ ὅσα ὑπέφερα φαντασθῆτε, ὅτι ἐπεκατέστην ὄλας μου τὰς δυνάμεις, τὴν θέλησιν, τὴν πίσυν μου πρὸς τὸ ἰδανικόν μου, διὰ νὰ φθάσω εἰς τὸ τέρας μου. Τὰ ἐξομολογοῦμαι τώρα εἰς τοὺς φιλέτους ἀναγνώστους μου, τώρα δτε ἡ τύχη μοὶ ἐφάνη τόσον ἐθνικῆ. Πολλάκις ἐκλαυσα κατὰ τὴν τρομερὰν ἐκείνην πτήσιν

τῶν τριῶν ἐβδομάδων, ἐντὸς βροχῶν διλουβιακῶν καὶ χιόνων, ὑπεράνω παγετῶν, γυμνῶν ὄρεων, ἐφ' ὧν δις κατερρίφθην ἀποτόμως ἀπὸ τὸν φοβερόν ΒΑ. ἄνεμον (μαϊστρον) ὅστις μὲ ἐπαίξεν ἐπὶ τῶν νεφῶν, ὅπως ἐν ἀόρατον ρεῦμα παίξει ἐν σκάφος ἐπὶ τοῦ Ὠκεανοῦ.

Ἡ γῆ παρέρχεται μὲ ἐξωφρενικὴν ταχύτητα.—Τότε ἀπεφάσισα τὴν διοργάνωσιν ἐνός ἄλλου ταξείδιου, τὸ ὅποιον ἠθοανόμην. ὅτι εἶχεν ἀνάγκην ὄλων τῶν δυνάμεών μου. Ἄλλὰ διοργάνωσις δὲν εἶνε ἡ καθ' ἑαυτὸ ἀρμόζουσα λέξις, διότι πιστός εἰς τὴν ἰδέαν ὑπερ ἢς ἠγνωρίζομην, μόνην προετοιμασίαν ὅπου ἔκαμα ἦτο ν' ἀγοράσω χάριτας τῆς Ρωσσίας, νὰ στείλω κἀλοῖον μὲ τὴν βαλίτσαν μου εἰς Βαρσοβίαν καὶ νὰ περιμένω τὸν εὐνοϊκὸν ἄνεμον.

Μοὶ ἐχρειαζέτο τοιοῦτος ροιδοδικός, συνηθέστατος, εἰς τὰς χώρας μας καὶ ἐπομένως δὲν ἐπερίμενα ἐπὶ πολὺ... Μόλις λοιπὸν ἤρχισε πνέων, ἐδρέθην ἐν Βιλλακολβλαὶ τὴν τρίτην πρωϊνὴν ὥραν...

Ἐτοιποθῆσα τὸ ἀεροπλάνον μου ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῆς ἀναχωρήσεως κἀπως ἀνυπόμονος καὶ νευρικός—ὄφειλω νὰ τὸ ὁμολογήσω. Τὴν ψυχὴν μου κατεῖχεν ἓνα φοβερικὸν καὶ ἔκαμα ἐλαφρὸν μορφασμόν, ὅπως τελευταῖον βλέμμα ἐπὶ τοῦ χάριτος τῆς Εὐρώπης.

Πολλοὶ ἦλθον κατὰ τὴν ἀναχωρήσιν μου. Εἰς συντάκτης τῆς «Πρωίας» μού ἔδωσεν ἓν δέμα ἐφημερίδων, παρακαλῶν με νὰ τὸ φέρω εἰς Βαρσοβίαν, καὶ εἰς συντάκτης τῶν «Ἀναγνωσμάτων δι' ὄλους» μού ἐξήτησε νὰ τοῦ γράψω τὰς ἐπιπτώσεις τῆς μέχρι Ρωσσίας πτήσεώς μου. Ἡ τόση των ἐμπιστοσύνη μὲ ἐνεψύχωσε. Γελῶν δὲ (ὅπως εἶδα κατόπιν εἰς τὸν κινηματογράφον) ἐπέταξα.

Ἄνεμος 30 χιλιομέτρων ἔπνεεν οὐρανός, φθῶν με πρὸς τὴν Γερμανίαν... Ἡ ταχύτης ἦτο τρομακτικὴ, καθότι παρετήρησα, ὅτι ἔτριχα μὲ 155 χιλιόμετρα τὴν ὥραν. Αἰς τὰς πρώτας θαμβὰς ἀποχωρήσεις τῆς ἡμέρας ἡ Γαλλία ἐξελλισετο ὑπὸ τοὺς πόδας μου, ὡς μία γλυκεῖα εἰκὼν φαινοπρασίη.

Τὸ Βέλγιον ἀνεφάνη αἴφνης. Ὅποιον μεγαλοπρεποῦς ὠραιότητος θέαμα ἀπῆλυσαν οἱ ὀφθαλμοί μου διὰ μέσου τῶν πιεσθῶν τῆς οὐρανοῦς μου! Ὁ ἥλιος ἐχρῶσεν τὰς Ἀρδεῖς καὶ ἡ ἀτμόσφαιρα ἦτο τόσον διαυγής, ὅστε διέκρινε καθαρὰ ὄλους τοὺς ἀρμονικοὺς κυματισμοὺς τοῦ ἐδάφους καὶ σύμπασα ἐκείνη ἡ χώρα ὁμοίωζε πρὸς ἀπέραντον κῆπον.

Ἄλλ' ἡ μεγαλοπρεπὴς αὕτη ὄπτασις ἐλάχιστα διήρκεσεν. Ὁ οὐρανὸς ἐμαύρυσεν ἀπὸ σύννεφα ἐπισωρευθέντα καὶ συμπυκνωθέντα. Ἡ μου κινωμένη ἀπὸ ἀπέραντον καπνὸν καὶ μακρὰν δὲ ὄριζαν ἐμολυβοῦτο ἀπειλητικός...

Ἦδη εἶχον ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν ψευδῆ νάρκην εἰς ἣν μὲ εἶχε βυθίσει ἡ φωτεινὴ δροσερό-

της τοῦ ὄρατος λαμπροῦ κόσμου καὶ ἡ μορφή μου ἐξοφούτο, ὅπως ἡ ἀτμόσφαιρα, τοσοῦτο μᾶλλον, καθόσον δίναι ἰσχυρόταται μὲ ἠνετίναζον βιαίως.

Μὲ τὸν φαιτασιώδη αὐτὸν καλπασμόν ἐπέρασα τὸν Ρῆνον... Ἄλλὰ τὸν ἱστορικὸν καὶ μυθολογικὸν αὐτὸν ποταμὸν ἀπέκρουσεν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοῦς μου ἡ διακεχυμένη δμύχλη καὶ ὄλοσώδης ἄνεμος.

Μὲ τὰς χεῖρας προσηλωμένας ἐπὶ τοῦ πηδαλίου προσεπάθουν νὰ διακρίνω τὸ διάστημα, διαρκῶς ἀμαρνούμενον καὶ κατὰ τὰς στιγμὰς ἐκείνας ἐγευόμην τὴν ἔκβασιν τοῦ ἐπὶ τοιαύτας συνθήκας ἀρξάμενου ταξείδιου μου.

Ἐπρεπε νὰ κατέλθω, διὰ νὰ ἴδω ἐπὶ τέλους καὶ τὸ λάβω τὴν κατεύθυνσίν μου... Ἡ γῆ ἐφαίνετο, ὅτι διαρκῶς ἐξέβραζε μαύρα σύννεφα. Τὶ συνέβαιναν; Αἴφνης ἐνεθυμήθην. Ἐπέτιον ὑπεράνω τῶν μηχανουργειῶν τοῦ Ἔσσην καὶ ὄλης τῆς βιομηχανικῆς περιοχῆς τῶν ἐργοστασίων Κρούπ.

Ἐπ' ἀρκετὸν δὲ ἐρευνήσας πρὸς ἀναγνώσιν τοῦ ἀεροδρομίου Wane, πρώτην στάσιν μου, ἐπανῆλθον ὀπίσω, πέραν τοῦ σταθμοῦ, ὑπελόγησα τὰς γραμμάς τοῦ σιδηροδρόμου, ἔλαβα τὴν κατεύθυνσιν ὀριωμένης τοιαύτης καὶ καὶ προσεπάθουν νὰ μὴ τὴν χάσω ἀπὸ ἐμπρός μου, καθ' ἣν στιγμὴν ἔπνεεν ἄνεμος ἰκανὸς νὰ θρασῆν δένδρα καὶ νὰ ἐγείρῃ σύννεφα ἄμμου.

215 χιλιόμετρα καθ' ὥραν.—Ἄνεκονφίσθην ἐπὶ τέλους καὶ ἡ στενοχωρία μου ἐξέσπασεν εἰς ἓν «ὄφρ», ὅταν διέκρινε τὸ ἀεροστάσιον τοῦ «Ζέππελιν», ἐβρισκόμενον ἐντὸς τοῦ ἀεροδρομίου. Ὄλιγον τι καταβεβλημένος κατήλθον, ἔφαγον, ἔπιον, ἐτροφοδόγησα τὴν μηχανήν μου καὶ ἔχασα δύο ὥρας ἐπισκευάζων ἐν μέρῳ χαλασμένον.

Ὅταν ἀνεχώρησα, ὁ ἄνεμος ἦτο τοιοῦτος, ὅστε δύο ἄνδρες προσκεκολλημένοι εἰς τὰς πτέρυγὰς του μετὰ πολλοῦ κόπου τὸ συννεύρουν. Φυσικὰ δὲν ἦμουν καὶ πολὺ ἡσυχος. φεύγων ὑπὸ τοιαύτας δυομενεῖς συνθήκας. Ἡ ὀμίχλη πρὸς τοῦτοις μὲ ἠμπόδιζε νὰ βλέπω τὸν δρόμον μου καὶ ἠρκοῦμην εἰς τὴν πυξίδα μου δὲν ἠδυνάμην δὲ νὰ ὑψωθῶ παρ' ὄλην τὴν δύναμιν τῶν 80 ἵππων τοῦ κινητήρος μου καὶ ἐπὶ πολὺ διηρχόμην πλησιέστατα τῆς γῆς, μετὰ τῆς τρομακτικῆς ταχύτητος, μεθ' ἧς ἐφερόμην.

Ἦτο πολὺ ἐπικίνδυνον τοῦτο, ἀλλὰ τί νὰ ἔκαμνα; Δὲν ἦτο σφάλμα ἰδικόν μου... Ἐ-

Μόλις φθάσας εἰς Βαρσοβίαν διανέμει τὰς ἐφημερίδας.

πρεπε νὰ ἵταμαι τόσον χαμηλά, ὅστε παρ' ὄλην τὴν ὀμίχλην ἐβλεπα τὰ δένδρα καὶ τοὺς ἀγρούς, κηλίδας πρασίνας καὶ μαύρας, μίαν στιγμὴν ἐμπρός μου καὶ ἀμέσως ὀπισθεν εἰς μίαν φρενητικῶδες ἰλιγγιώδη κίνησιν.

Ἦδυνήθην τέλος ν' ἀπαλλαγῶ ἀπὸ τὴν δαιμονιώδη αὐτὴν πορείαν ἐν τῇ ἀβύσσῳ καὶ νὰ ὑψωθῶ. Διέκρινε τότε ἄλυσιν ὄρεων. Παρετήρησα τὸν χάριτην μου, ἔπειτα τὸ ὄρολόγιον. Πῶς; μήπως ἠπατώμην; Ἄλλ' ὄχι... Εἰς ὀπολογισμὸς ἀπλοῦστατος μὲ ἔπεισεν, ὅτι ἐπέτιον μετὰ ταχύτητος 215 χιλιομέτρων καθ' ὥραν!

Ὁὐδεμία ἀμφιβολία. Ἴδού ἀνεφάνη τὸ Ἀνόβερον, ἔπειτα ἐχάθη καὶ μετ' ὀλίγον ἐβλεπα μακρὰν τὸ Βερολίον

Ἡ ἐν Βερολίῳ ἀφίξις μου.—Ἀφ' ἧς διέκρινε τὸ Βερολίον, ἀντελήφθην φαινόμενον περιεργότατον καὶ ἀνεξήγητον κατ' ἀρχάς. Μία γυγατιαία κεντρικὴ ὁδὸν ἦτο ἐξηλωμένη ἐπὶ μεγάλῳ τμήματι τῆς πόλεως καὶ ἠδυνάτου ν' ἀνιληφθῶ τί συνέβαινε.

Πλησιέσας μὲ τὴν δίκην βολίδος πτήσιν μου, παρετήρησα, ὅτι ὁ ὄχρος οὐδὲ αὐτὸς πέλλος μετεκινεῖτο καὶ ἐπίστευσα ὅτι ἦτο πελώριον νέφος καπνοῦ, ἴσως ἀπὸ πυρπολούμενον τμήμα τῆς πόλεως. Τέλος, ὅταν ἐδρέθην πλησιέστατα, εἶδον ὅτι ἦτο ἀτελεῦτητον σύννεφον κόκκινος, ἀποσπασθὲν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐκ τῆς ἀμμόδους πεδιάδος Τέμπελχοφ.

Ὁμολογῶ, ὅτι ἐφοβίκασα, διότι ἔπρεπε νὰ ἦτο τρομερὰ ἡ θυέλλα, ὅστε νὰ μετακινή τοσοῦτην ἄμμον. Ἦθοανόμην τὰ νῶτα μου ψυχόμενα καὶ ἔπειτα ὄλας τὰς δυνάμεις μου ἱπτάμενος ὡς βέλος, ἓνα κατέλθω εἰς τὸ ἀεροδρομίου Ζοχάνισσταλ. Ἐπίστευα ὅτι ἐν τῇ μανιώδη ταύτῃ ὀρμῇ τῶν στοιχείων, κάποια ἐκδικήτρια δύναμις ἀντετήρηγει κατὰ τοῦ θρασέως, ὅστις προ-

σεπάθει να ενώση διά μίας μόνον γραμμής, εις ελάχιστον χρονικόν διάστημα, τας δύο πρωτενούσας.

Εν τούτοις, μολοντί προσεδάφισθη δι' αρκετά αποτόμον καταβάσεως εκπληκτος διά την άντοχην του αεροπλάνου μου, μετά τριαύτην σύγκρουσιν, ειδον δι' εθρικόμην επί της γής σόος και άβλαβής και χωρίς να βλαβή οδδ' εις τροχός της μηχανής μου. Μερικοί άνθροποι προσέδεσαν άμέσως τδ αεροπλάνον μου διά να έμποδίσουν την άσπαγήν του παρά της ισχυράς θυέλλης και τδ έθεσαν υπό την προστασίαν της πτέρυγος ενός των γιγαντιαίων αεροπλάνων ταυθεν, λέξεως σαμαινούσης περιστεράν. Παραπλεύρως της «περιστεράς» ταύτης τδ μονοπλάνον μου άμοιαζε πρδς κώνωπα και ακριβώς αυτή ητο ή αντίληψις της παραδόξου αναλογίας, ην μοι εξέφρασαν οι πανταχόθεν συρρέοντες παμπληθείς γερμανοί, επί τη είδησει της άφιξεώς μου.

Μετά τριώρον δ' άνάπτανον εν τη οικογενεία γερμανού τινος αεροπόρου, όστις με έπεριόηθη ως αδελφόν του, ησθάνθη, έμυαιδόν αναλαβόντα διά την συνέχισιν του ταξειδίου μου και είδοποίησα τους αγαθούς και εκπλήκτους γερμανούς, δι' ανεχώρουν διά την Βαρσοβίαν. Τα πάντα μετεχειρίσθησαν διά να με άποτρέψουν, αλλά δ'έν ηκουον τίποτε και ανεχώρησα πάλιν εν μέσω θυέλλης.

Ταχύτερον της θυέλλης. Μολοντί δ' καιρός εξηκολούθει ών άθλιος, έγώ Ιπτάμην ήδη καλλίτερον, βεβαίως δ' εχον πλέον ανειδήσει. Με τα νεύρα δ' έντεταμένα φεύγων εκ του Βερολίνου, ησθάνθη, δι' παριστάμην πρδ παραμυθίου των «χιλλών και μιάς νυκτίων».

Τα δένδρα, ολιμένας, τδ δάση εξέλισσοντο περι έμ' ως έν άπτασία θαυμασιή. Η Φραγκφοούτη του Όδερ, τδ Πόζεν, τδ ρωσικά σύνορα, τδ πάντα διήρχοντο ως σκηνικοί διάκοσμοι και αι εκτεταμένα πεδιάδες της Πολωνίας μοι έδιδον αίσημα ανακουφίσεως, αλλά και άπιας.

Είχα διέλθει την θυέλλαν Ιπτάμενος! Ο άνεμος δ' έλλγον και άλλγον ήλαττοάντο. Εν τούτοις ητο άρκετός, ώστε ή άπόστασις των 530 χιλιομ. Βερολίνου-Βαρσοβίας να κατανικηθί έν διαστήματι τριών ώρων και ενός τεταύτου και την θην έσπερινήν ώραν αι παρισιαί έφημερίδες, τας όποιας μετέφερα, διενεμήθησαν έν Βαρσοβία.

Ποτέ δ'έν θ'ά ήδονάμην να πιστεύσω εύκόλως δι' εθρικόμην έν τη πρωτενούση της Πολωνίας, έγώ όστις πρδ δεκαετιών ώρων ήμην την αυγήν έν Βιλλακονβλέ και έβλεπον πόσον άπειχον της Βαρσοβίας!

Πράγματι ή μεγίστη αυτή άπόστασις εχεν εκμηδενισθί υπό όλιγοώρου πτήσεως—μόλις 8 ώρων, καθ' δ' διάστημα εχον την άπλουσιάνην

έντύπωσιν, δι' έκαμνα μικρόν περιπάτον εις τδ περιχώρα των Παρισίων... Έπρεπε να βλέπω τους χρυσούς θόλους, χαρακτηριστικούς του Ρωσικού εδάφους και τους υψηλούς κοζάκους επί των μικρών ζωφρών Ιππων των διά να πεισθώ, δι' δ'έν ήμην θυμα όπτικής άπάτης.

Ημην λοιπόν δ' νικητής και δ' κάτοχος του περιφήμου βραβείου Πομμεράν, όπερ όμως μοι έστοίχισε τόσους κόπους και κινδύνους.

Εζήτησα εδθ'ς μόλις έπάσησα τδ έδαφος από ένα ρώσον άξιωματικόν να μοι δάση πιστοποιητικόν της άφιξεώς μου μετά της ακριβούς ώρας. Πράγματι δ' έπείστοι άξιωματικοί έπέγραψαν ρωσιστί και φυλάττω έπιμελώς τδ τόσον πολύτιμον, αλλά και ακατάληπτον δι' έμ' τούτο έγγραφον.

Η ύποδοχή έν Βαρσοβία ύπήρξεν εύχάριστος. Η Πολωνική κοινωρία τόσον υπερέφρανος και περιωρισμένη, με υπεδέχθη με περιποίησις, αίνους με κολακεύουν άπειρώς, αλλά τότε ακριβώς ησθάνθη τον κόπους του ταξειδίου μου.

Διασκεδάσεις, ιμαί, σαμπάνιαι πολλαί άλλ' ύπνος καθόλου. Καθ' όλην την νύκτα τδ έν τώ δωματίω μου τηλεφώνον εκτύπα και έπρεπε να άπαιτώ εις τας πολλαπλάς προσκλήσεις. Αναρίθμητος σειρά δημοσιογράρων συνωθούντο διά να με χαιρετήσουν, εις τρόπον ώστε δοχημάτιζον μακράν οδόν έξω του δωματίου μου. Κατ' αρχάς διεσκέδαζα με τας γενναιοφρόνους αυτές ιμαίς—και δ'ά διατηρώ πάντοτε ευγνώμονα άνάμνησιν—άλλά ταχέως έκουράσθη.

Έντ'ς του ψύχους κατά του ανέμου.— Έκολαινεύομην να πιστεύσω, δι' θ'ά κατώρθουν να μεταβώ εκ Βαρσοβίας εις Πετρούπολιν έν μιά μόνη ήμέρα και ήλιζον, δι' δ' άνεμος δ'έν θ'ά ήλλαζε διεύθυνσιν μετά την θυέλλαν.

Αλλά δ' άνεμος είνε πάντα ιδιότροπος και έπτες πρδς βορράν. Άλλ' άδιάφορον! Την πρωίαν ανεχώρησα.

Τδ ψύχος του βορεινού τούτου ανέμου με επάγωνε και δ'ή εις τδ ύψος όπου εκ προνοίας άνήλθον, τόσον δ'έν πολύ, ώστε μετά μίαν ώραν τδ σώμα μου εκ της αναισθησίας ήδύνατο να διατηρηθί χωρίς να ποτέσω, οι δ'έν πόδες μου εφαινοντο ως δύο τεμάχια πάγον τετοπετημένα επί δύο ξελίνων κνημών.

Δ'έν έδισταζα πλέον, έπρεπε να κατέλθω πλησιέσιτα του εδάφους, όπου ή θερμοκρασία θ'ά ητο ήπιωτέρα και παρά τδ άδύνητον του τινούτου έπιχειρήματος, ήναγκάσθη να πειθώ απέχων του εδάφους μόλις πενήκοντα μέτρα.

(Έπεται τδ τέλος)

ΤΑ ΕΝ ΕΠΤΑΝΗΣΩ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΕΠΙ ΕΝΕΤΟΚΡΑΤΙΑΣ 1204—1797

(Συνέχεια· ίδε προηγ. φύλλον).

φαρμακευτική δ'έν ήδύνατο να προδούση, άφοδ εις την ιδίαν Μποτέγα εξετελοδντο συνταγαί, παρεσκευάζοντο φάρμακα, γλυκίσματα, έπωλοδντο δ'ε φάρμακα, άρώματα κλ. Έγένοντο συχα καταχρήσεις εις βάρος της υγείας. Δι' οι φαρμακοποιοί άπεφάσιζαν να άποχωρισθουν και έζήτησαν και την άδειαν παρά της κυβερνήσεως να ιδρύσουν και ίδιον Κολλέγιο Colleggio, τώ 1565. Ούτως οι φαρμακοποιοί έκαμαν φαρμακεία. Τδ κολλέγιο έλέγετο Collegio farmaceutico ή

dei, Spezieri. Έξέλεγεν έπιτροπήν έτησίως από όκτώ πεπειραμένων φαρμακοποιών πρδς εξέτασιν των νέων φαρμακοποιών και δύο καθηγητάς πρδς γύμνασιον των μελλόντων να λάβουν τδ δίπλωμα από την ήθηείσαν έπίσημον όκταμελή έπιτροπήν. Οι δύο ούτοι καθηγηταί εχον τδ όνομα Promotori. Έπίσης εις τούτων παρουσιάζει τον ύποψήφιον ένώπιον της έπιτροπής, καθυποβάλλων τ'ά πιστοποιητικά, ότι έμαθήτευσεν εις έν φαρμακείον διπλωματούχου φαρμακοποιού.

Ο πρόεδρος της εξέταστικής έπιτροπής άνεγίνωσκε μέρος των διατάξεων του Σαλαδίνου έξ Άσκολη, ιατρού του πρίγκηπος του Τάραντος, όστις ήκμασε κατά τ'ά μέσα του δεκάτου πέμπτου αιώνας και ήρχιζεν ή εξέτασις, ήτις ητο άδοτηροτάτη περι της φαρμακευτικής τέχνης, βοτανικής, χημείας κτλ. θεωρητικώς και πρακτικώς. Μετά τας εξέτασεις ήκολούθει ή μυστική διά σφαιριδίων ψηφοφορία, άν ητο ικανός να μετήρχεται τον φαρμακοποιόν. Έπρεπε να εχεν υπέρ τ'ά δύο τρίτα των ψήφων. Μετά την έπιτυχίαν μετέβαινε εις τδ δικαστήριον, όπου ώρχιζετο ούτω πως:

«Έπισήμως όμνύω και ύπόσχομαι εις τον Πονητήν του Παντός, έν Τριάδι Θεόν, τον νόστον με άγνήν πίστιν λατρεύω, δι' τδ διαφυλάττω όλοκλήρως και σταθερώς με τας δυνάμεις μου και κρίσεις άπάσας τας διαταγμένας διατάξεις.

Πάντοτε θ'ά ζώ και θ'ά άποθάνω εις την πίστιν του Χριστού.

Θ'ά σέβωμαι τους ιατρούς και πιστώς θ'ά τιμώ τους διδασκάλους μου, θ'ά αγαπώ τους άνωτέρους μου και ιδίως εκείνους, ότινες θ'ά ήχουν ανάγκην της τέχνης μου.

Θ'ά διαφυλάττω την άξιοπρέπειαν της τέχνης, όσον δύναμιν.

Ούδ'έν θ'ά πράττω άνευ συμβουλής ή καταφανούς λόγου, έστω και άν πρόκειται διά κέρδος.

Δ'έν θ'ά δίδω καθάρσια άνευ της διαταγής ή συναινέσεως των ιατρών.

Δ'έν θ'ά δίδω δηλητήρια, ούδ'έν περι τούτων θ'ά δίδω συμβουλάς.

Θ'ά εκτελώ τας συνταγ'ας των ιατρών άναλλοιώτως.

Δ'έν θ'ά άντικαταστήσω τίποτε άνευ της συμβουλής ή άδείας του ιατρού.

Δ'έν θ'ά εκτελώ τας βλαπτικές διαταγ'ας των έμπειρικών.

Θ'ά συνδράμω, κατά τας δυνάμεις, τους άσθενείς με την τέχνην μου.

Θ'ά έχω πάντοτε εις τδ φαρμακείον μου φάρμακα άρίστης ποιότητας.

Δ'έν θ'ά έπιτρέπω εις τους μαθητευομένους μου νέους την παράβασιν του όρκου τούτου.

Και τοιουτοτρόπως όρχίζομαι εις έπαινον και δόξαν του Σωτήρος ήμών Ιησού Χριστού, Προστάτου του ιερού ήμών τούτου Κολλεγίου».

Μετά ταύτα έλάμβανε τδ δίπλωμα και την άδειαν να μετέρχεται τον φαρμακοποιόν.

Παραθέτομεν έπίσης έν μεταφράσει και τδ μέρος, ένθα δ' ήθηεις Σαλαδίνος έξ Άσκολη περιγράφει και τ'ά ήθηικά προσόντα, τ'ά όποια πρέπει να έχη ο φαρμακοποιός.

«... ο φαρμακοποιός δ'έν πρέπει να είναι ύπερήφανος, ούτε ματαιόδοξος, ούτε γυναικοφίλης, ούτε κραιπαλώδης, ούτε φαγάς, ούτε ημέθυσος, ούτε παίκτης, αλλά μελετητικός, πρόθυμος, εύάγωγος, τίμιος, θεοσεβής και νεύσυνειδήτος. Δίκαιος, εύθ'ς, και έλεήμων ηδίως πρδς τους πτωχούς. Κάτοχος της θεωρίας και της πρακτικής της τέχνης του. Όχι άπειρος και άπαιδευτος, διότι διαχειρίζεται τ'ά της ζωής του ανθρώπου, ήτις είναι τδ πολυτιμώτερον του κόσμου. Να μη είναι ούτε άπληστος, ούτε φιλάργυρος, ούτε φιλοχρήματος, διά να φανή, ότι δ'έν μετέρχεται

»τὴν τέχνην του μόνον διὰ τὸ συμφέρον, ὡς πράττουσιν οἱ αἰσχροκερδεῖς, μάλιστα νὰ πωλῆ τὰ φάρμακα εἰς τὴν μᾶλλον συγκατα-
»βαστικὴν τιμὴν, διότι εἶναι προτιμώτερον τὸ πῶλύον καὶ δίκαιον ἀπὸ τὸ πολὺ κέρδος με-
»κταράν τῶν πτωχῶν. Νὰ εἶναι ὁ φαρμακο-
»κοποιὸς προσέτι πιστὸς, συνετὸς, σοφὸς καὶ
»νεύσειδης, ὡς εἴπομεν, διὰ νὰ μὴ τολμᾷ
»νὰ πράξῃ διὰ χάριν ἢ ἀγάπην ἢ κερδοσκο-
»πικὴν ἔργον ἐναντίον τῆς συνειδήσεώς του καὶ
»τῆς τιμῆς τοῦ ἱατροῦ. Δῆλα δὲ, νὰ μὴ συ-
»σκευάσῃ φάρμακα διὰ ν' ἀποβάλλῃ ἔγκυος γυνή
»καὶ ὁμοίως οὐδὲ διὰ ὑπακοὴν τῶν ἀρχόντων
»ἢ διὰ χρήματα τολμᾷ νὰ συσκευάσῃ δηλη-
»τηριώδη φάρμακα ἢ ποτά. Νὰ μὴ κάμνῃ
»παρόσια ἢ μαντσούνια μετὰ μέλιτος, ὅτε πρέ-
»πει νὰ γείνουσιν μετὰ ζαχαρώδους διότι διὰ τοῦ
»τρόπου τούτου θὰ ἐζημιωθῶσι οἱ ἀσθενεῖς καὶ
»δὲν ἐξετελεῖτο ἡ βούλησις τοῦ ἱατροῦ. Ἐπίσης
»ὁ φαρμακοποιὸς δὲν πρέπει νὰ τολμᾷ ἀνευ
»τῆς ἀδείας ἢ συμβουλῆς ἀξίου ἱατροῦ νὰ ἐκ-
»τελέσῃ τίποτε ἀφ' ἐκτουτοῦ καὶ ἰδίως προκει-
»μένου διὰ καθαρτικὰ φάρμακα. Πρέπει νὰ
»ρίπτῃ τὰς παλαιὰς συσκευὰς καὶ τὰς μὴ ἐ-
»νεργούσας πλέον, τὰ πεπαλαιωμένα κατα-
»πότια καὶ τὰ ἀπεξηραμένα, καθότι προξε-
»νοῦσιν ἐνέργειαν ἱατρικὴν.

»Ὅταν δὲν ἔχει εἰς τὸ φαρμακεῖον τὸ διορι-
»σθὲν φάρμακον ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ νὰ μὴ τὸ ἀν-
»τικαταστήσῃ δι' ἄλλου, ἀνευ τῆς ἀδείας πε-
»πειραμένου ἱατροῦ θεωρητικοῦ καὶ πρακτικοῦ.
»Νὰ μὴ φυλάξῃ τὰ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη πρὶν
»ἢ ἀποξηρανθῶσι καλὰ καὶ οὐδὲ τὰς ρίζας ὑ-
»γρὰς ἀκόμη, διότι σὺν τῷ χρόνῳ θὰ σαπῶσι.
»Πρέπει προσέτι ὁ φαρμακοποιὸς νὰ διακρίνῃ
»νέντελέστατα πάντων τῶν ἀπλῶν φαρμάκων
»τὴν γεῦσιν, ἂν εἶναι δῆλα δὴ γλυκὰ ἢ ξυνά,
»οστιγὰ ἢ ἀνόσια, μετρίως γεύσεως ἢ ὄχι, ἐπὶ
»σκοπῇ εἰς τὸν ἱατρὸς, ἀπειρος, διώριζε
»ὕδατος φάρμακα καὶ δυσγευστικά διὰ τοὺς
»ἀσθενεῖς, ὀφείλει ὁ φαρμακοποιὸς νὰ παρατη-
»ρήσῃ εἰς τὸν ἱατρὸν, μετὰ βέβαιον, ὅτι τοιαῦται
»παραταγαῖ δὲν ἐπιτρέπονται καὶ νὰ διατάξῃ
»φάρμακα ἡπιώτερα διὰ νὰ μὴ διαταραχθῇ ὁ
»στόμαχος τοῦ ἀσθενοῦς.....»

»Ἐν τῷ περιωνύμῳ πανεπιστημίῳ τοῦ Πα-
»ταβίου ἐδιδάσκοντο αἱ φυσικαὶ ἐπιστῆμαι, συ-
»νεπῶς καὶ ἡ χημεία καὶ ἡ βοτανική, χρησιμώ-
»ταται εἰς τοὺς φαρμακοποιούς. Μεταξὺ τῶν
»καθηγητῶν τῆς χημείας τοῦ ἐν λόγῳ Πανεπι-
»στημίου διέπρεψε καὶ ὁ Ἕλλην χημικὸς Μάρ-
»κος Χαρθούρης. Ὁ Κεφαλλῆν οὗτος χημικὸς,
»δὲν ἦτο τυχαῖος ἐπιστήμων. Μελετήσας τὴν
»ιατρικὴν καὶ τὰς φυσικὰς ἐπιστῆμας ἐν Βονω-
»νίᾳ, διέπρεψεν ἐν Βενετίᾳ. Ἐφεύρε τὴν χύσιν
»τοῦ σφρηλάτου σιδήρου ἀνευ ἀνθρακός ἢ γνω-
»στῶν μέσων, ἐπενόησε τὸν ἀφλεκτον χάρτην,

»διὰ νέων τότε μεταλλευτικῶν συνθέσεων, κα-
»τεσκεύασεν ἐν τῷ Ἑνετικῷ Ναυστάθμῳ τηλε-
»βόλα διὰ τὸν περίφημον Ἄγγλον Ἐμμον, διὰ
»νὰ καταστρέψῃ τοὺς πειρατὰς, ἐφεύρε νέαν
»μέθοδον πρὸς κρυστάλλωσιν τοῦ θεϊκοῦ ὀξέος,
»ὑπερὸν ὠνομάζετο δὲν χαρβούρη καὶ ἐδημοσίευσεν
»λαμπρὰς ἐπιστημονικὰς μελέτας.

Οἱ Βενετοὶ ἐκαλλιέργουν τὴν χημείαν. Ὁ
»Ἰερώνυμος Ἀλέγρης, ὁ Λουδοβίκος Λοκατέ-
»λης, ὁ Ἀγγελος Σαλὸς προητοίμαζον τὸν δρό-
»μον εἰς τὴν νέαν ἐπιστήμην. Ὁ Ἀλέξανδρος
»Βάρκας ἔτρεψεν τὴν τιμὴν εἰς τινὰ νὰ προηγήθῃ
»τοῦ χημικοῦ Berthollet, ὡς ὁ ἴδιος διάσημος
»γάλλος ὁμολογεῖ.

Καὶ ἄλλοι ἐδείξαν στοργὴν πρὸς τὴν χη-
»μείαν. Οἱ Ἑνετοὶ ἐκαλλιέργησαν καὶ τὴν βο-
»τανικὴν ἐξόχως καὶ ἀνεδείχθησαν πολλοὶ βο-
»τανικοί, ἐξ ὧν ὁ Λουδοβίκος Ἀγκουιλάρης καὶ
»ὁ Πρόσπερος Ἀλπίνης, ὅστις ἔκαμε πολυετὲς
»ταξείδιον εἰς Αἴγυπτον καὶ Ἑλλάδα, χάριν
»τῆς ἐπιστήμης. Καὶ πρὸς τιμὴν του ὁ Διναῖος
»ἀφιέρωσε τὸ γένος Ἀλπινία ἢ φαρμακευτικὴ,
»φυτὸν τῆς οἰκογενείας τῶν Ζιγγιβερόων, αὐτο-
»φυεὶς καὶ καλλιεργούμενον ἐν τῇ ὑπὸ τοὺς τρο-
»πικοὺς Ἀσία διὰ τὸ ἀρωματικὸν ρίζωμα αὐτοῦ,
»τὸ ὁποῖον γνωστὸν εἶναι ἐν τῇ φαρμακοποιίᾳ
»ὡς ρίζωμα Γαλάγγης (Radix Galange).

Ἄλλως τε γνωστὸν εἶναι, ὅτι πρῶτος δη-
»μόσιος βοτανικὸς κήπος, τῷ 1533, ἰδρύθη ἐν
»Βενετίᾳ καὶ ἀκολούθως ἀλλεπαλλήλως ἰδρύθη-
»σαν ἐν τῇ λοιπῇ Ἰταλίᾳ οἱ ὀνομαστοὶ βοτα-
»νικοὶ κήποι τῶν λοιπῶν ἱατρικῶν σχολῶν, ἧς
»τὸ παράδειγμα ἠκολούθησαν τὰ ἄλλα εὐρω-
»παϊκὰ κράτη.

Τῷ 1533 τὸ πρῶτον ἐν Παταβίῳ δημοσίως
»ἐδιδάχθη ἡ βοτανική.

»Ἄς ρίψωμεν βλέμμα τώρα ἐπὶ τῶν περι-
»πετειῶν τῶν φαρμακοποιῶν. Οἱ ἱατροὶ εἶχον
»φαρμακεῖα ἢ ἦσαν συνεταιροὶ μετὰ φαρμακο-
»ποιούς. Ἦσαν καὶ ξένοι ἱατροί, ὅστινες ἐμι-
»σθοδοτοῦντο ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως διὰ τὰς
»ἀνάγκας τῆς πολιτείας. Τῷ 1299 ἡ Γερουσία
»διέταξεν, ὅπως οἱ ἱατροὶ ἀπέχωσι νὰ συνεται-
»ρισθῶσι μετὰ τῶν φαρμακοποιῶν καὶ νὰ μὴ
»διατηροῦν φαρμακεῖα. Ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ νό-
»μος οὕτως δὲν ἐτηρεῖτο. Οἱ ἱατροὶ ὑπεστήριζον
»τὰ φαρμακεῖα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὠφελοῦντο πρὸς
»βάρος τοῦ βαλάντιου τῶν πελατῶν καὶ τῶν
»φαρμακείων, ἕτινα δὲν εἶχον συνεταιρισμὸν με-
»τοὺς ἱατρούς. Διὸ ἡ Κυβέρνησις πολλάκις ἐξέ-
»διδε νόμους, ὅπως ἀπαγορεύσῃ εἰς τοὺς ἱατροὺς
»νὰ ἐνδιαφέρωνται διὰ φαρμακεῖα. Διὰ νὰ ἐμ-
»ποδίσῃ ἡ κυβέρνησις τὴν κατάχρησιν ταύτην
»τῶν ἱατρῶν, ἠναγκάσθη νὰ τιμωρήσῃ τοὺς πα-
»ραβάτας.

Ἀλλὰ καὶ τινες τῶν φαρμακοποιῶν ἐφρόν-
»τιζον μόνον νὰ κερδίσουν, ἀμελοῦντες τὴν τέ-

ΣΚΕΨΕΙΣ

»Ἐάν λυπηθῶσι διὰ τὸ αἰσθημα. ὅπερ παρέρχεται,
»κλαῖσι διὰ τὸν ὄρκον, ὅστις δὲν τηρεῖται. Διότι πᾶν
»ὅ, τι παρέρχεται, ἔχει παρελθεῖ, πᾶν δὲ τὸ ὅποιο
»δὲν ἐτηρήθη, ἔχει ἐγκαταλειφθῆ!

»Υπάρχουσι μειδιήματα τόσοσιν πικρά! Νομίζε-
»τις, ὅτι μειδιᾷ, πλὴν ἀντὶ μειδιήματος εἰς μορφο-
»μὸς παράγεται. Οἱ ὀφθαλμοὶ προσπαθοῦσι νὰ συγ-
»κρατήσωσι τὰ ἀναβλύζοντα δάκρυα, τὰ χεῖλη δὲ νὰ
»καταπνίξωσι τὸν ἀνερχόμενον λυγμόν.

»Ματαίως θὰ ζητήσητε νὰ εἰρηθεῖ ἐν τῷ λεξιλο-
»γίῳ τῆς καρδίας τὰς λέξεις «πάντοτε πιστὸς καὶ
»αἰωνίως». Ἐἴνε λέξεις ἀνευ σημασίας. Τὰς προφέ-
»ρει, πλὴν δὲν τὰς ἐννοεῖ.

»Πιστεύει τις ὅταν ἀγαπᾷ. Διότι διὰ ἀγαπᾷ, ἔχει
»ἀνάγκην νὰ πιστεύῃ.

»Υπάρχουσιν αἰσθήματα, ἅτινα διαρκοῦσι. Πλὴν
»σπανίζουσιν αἱ καρδίαι, αἱ δυνάμεις νὰ διατηρή-
»σωσι ταῦτα.

»Τὸ συμφέρον ὑποστηρίζεται ὑπὸ τοῦ ἔρατος· οὐ-
»δέποτε ὁ, ὡς ὑπὸ τοῦ συμφέροντος.

»Ἐν τῇ ὑποψίᾳ γεγονότος τινὸς ἢ ὀργῆς εἴνε ὀλε-
»θρία, ἐν τῇ βεβαιότητι δὲ αὐτοῦ γελοῖα.

»Ὁ συμβουλευὼν εἰλικρινεῖαν πρῶτος παραβαίνει
»τὴν συμβουλήν του, καθ' ὅτι εἴναι ὁ ἴδιος ἦτο εἰλι-
»κρινῆς, δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ ὑμῖλησῃ περὶ εἰλικρινείας.

»Αἱ περιστάσεις μορφώνουσι τοὺς λόγους ἡμῶν,
»αἱ θλίψεις τὰς συναισθήσεις καὶ οἱ χρόνοι τὰς
»σκέψεις.

»Ἡ ἀγνοία πολλάκις εἴνε ἀναγκαῖα, εἰς πολλὰς δὲ
»περιστάσεις συντελεῖ πρὸς εὐτυχίαν.

»Ἡ καρδία ἀνευ λογικῆς εἴνε πλοῖον ἀνευ κηδα-
»λίου, πλανώμενον ἐν μέσῳ λυσσῶντος πελάγους.

»Τὰ αἰσθήματα γεννῶνται καὶ ἐκπνέουσιν ἐν τῇ
»καρδίᾳ μας, μετ' ἧς εὐκολίας τὰ κήματα ἐν τῷ
»Ὠκεανῷ. Δὲν ἀπομένει οὐδέποτε ἡ ἀναμνήσις, ἀλλὰ
»αἱ ἀναμνήσεις. Τὸ σύνολον τῶν κυμάτων λέγεται
»θάλασσα, τῶν δὲ ἀναμνήσεων βίος.

»Ὁ γάμος διὰ τὸν πλούσιον εἴνε ἐπιχείρησις, διὰ
»τὸν εὐκατάστατον χρεὸς, διὰ τὸν πτωχὸν κύβος,
»διὰ τὸν πένητα ἄχθος, διὰ δὲ τὸν καλλιτέχνην κα-
»ταστροφή.

»Υπάρχουσι στιγμὴ μυστηριώδεις, συναντήσεις
»ἀπροσδόκητοι, συναισθήσεις παράδοξοι, αἵτινες τρο-
»ποιοῦσι βίον ὀλόκληρον, διανοίγουσι νέον ὄρι-
»ζοντα καὶ νέον περιβάλλον.

»Μὴ ὑποδίδετε πάντοτε πλήρη ἐνοχίαν εἰς τὸν πται-
»σαντα. Ἴσως καὶ εἰς τὴν θέσιν του νὰ ἐπράτ-
»τετε τὸ αὐτό. Υπάρχουσι στιγμῆ, καθ' ὅς ἐνεργεῖ
»τις μηχανικῶς, καὶ καθ' ὅς αἰσθάνεται ἐπ' αὐτοῦ
»τὴν αἰδηρὰν τοῦ πεπορωμένου χεῖρα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΛΒΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

»ην. Διὸ ἠναγκάσθη ἡ κυβέρνησις διὰ νέμων
»περιορίσῃ καὶ τὰς καταχρήσεις τῶν φαρμα-
»κοποιῶν, ἦτοι διὰ συνεχῶν ἐπιθεωρήσεων τῶν
»φαρμακείων.

»Πρακτικώτερον, ὅτι κατὰ τὸν μεσαιῶνα τὰ
»φαρμακεῖα ἦσαν μᾶλλον φαρμακεμπορεῖα, συνε-
»πῶς διὰ τὰς συσκευὰς τῶν φαρμάκων ὀλίγον
»ἐφρόντιζον οἱ φαρμακοποιοί.

»Αἱ drogues δρόγες κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἦτο
»μονοπώλιον τῆς Ἰταλίας καὶ μέγα ἦτο τὸ
»κέρδος. Οὕτως ἐν Βενετίᾳ καὶ ἐν ταῖς ἐνετο-
»κρατούμεναις χώραις τὰ φαρμακεῖα ἦσαν κατ'
»οὐσίαν δρογοεῖες. Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ
»Εὐέλπιδος Ἀκροτηρίου καὶ τῆς Ἀμερικῆς, καὶ
»μὲν τὸ μονοπώλιον μετεφέρτετο εἰς Πορτογα-
»λίαν καὶ Ἰσπανίαν, ἀλλὰ πάντοτε εἰσαγωγὴν
»καὶ ἐξαγωγὴν καὶ δρόγων ἐν Βενετίᾳ ἐγένετο.

»Ἄλλ' οἱ φαρμακοποιοὶ εἶχον καὶ ἄλλο κέρ-
»δος. Μετῆρχοντο πολλοὶ καταχρηστικῶς καὶ
»τοὺς ἐμπειρικοὺς ἱατροὺς, διὰ νὰ πωλήσωσι τὰ
»φάρμακα τῶν, ἐνῶ συγχρόνως οἱ ἱατροὶ εἶχον
»καὶ φαρμακεῖα εἰς τὸ πείσμα τῆς διατάξεως,
»ἧτις ἀπηγόρευε ταῦτα. Συναγωνισμὸς σπουδαίως
»ἱατρῶν καὶ φαρμακοποιῶν χάριν τοῦ κέρδους!

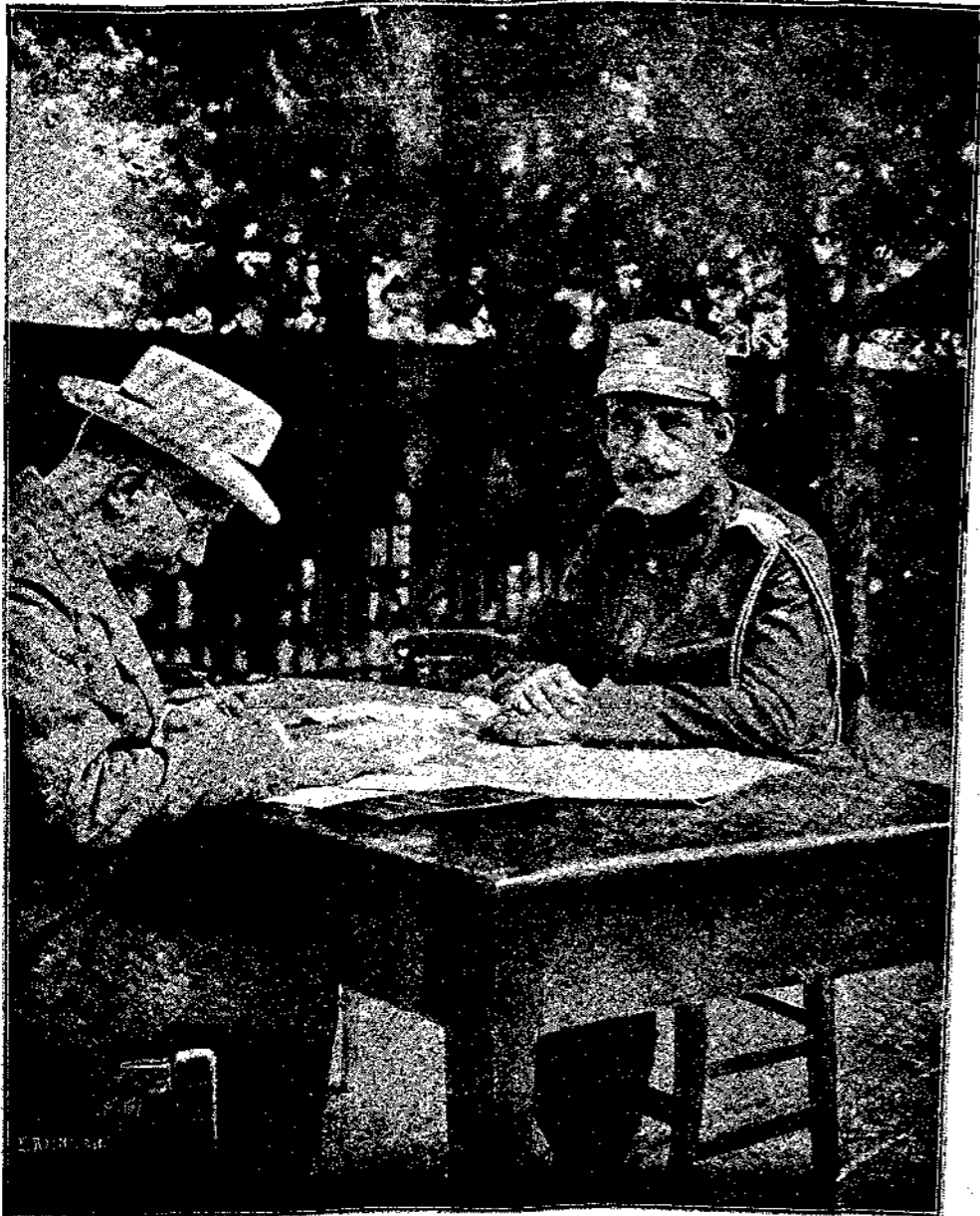
»Μέχρι τοῦ δεκάτου τετάρτου αἰῶνος ἱατρὸς
»ἐλέγετο ὁ ἐξασκῶν τὴν ἱατρικὴν, ἀδιάφορον ἂν
»θὰ ἦτο διδάκτωρ πανεπιστημίου ἢ ὄχι. Τότε
»εἰσῆχθη καὶ ἡ συνθήκη νὰ τιτλοφορήσωσι τοὺς
»μετεργόμενους τοὺς ἱατροὺς δοτόρους.

»Τῷ 1301 ἰδρύθη ἐν Βενετίᾳ τὸ Collegio
»de Medici πρὸς ἀνύψωσιν τῆς ἱατρ. ἐπιστήμης.
»Συνεπῶς ἡ φαρμακευτικὴ ἐλάμβανε νέαν ζωὴν.

»Τῷ 1480 ἀρχίζει τῶν φαρμακείων ἡ νέα ἀ-
»νόρθωσις. Τότε διετάχθη νὰ γίνουσι αὐστηρό-
»ταται αἱ ἐξετάσεις τῶν φαρμακοποιῶν. Ἐμπο-
»δίζονται ἐκ νέου νὰ εἶναι φαρμακοποιοὶ οἱ ἱα-
»τροὶ καὶ νὰ ἀπέχουν τοῦ νὰ ἔχουν συναϊτερισμὸν
»μετὰ τῶν φαρμακοποιῶν. Ἀπεσπάσθη ἡ κλινικὴ
»ἀπὸ τὴν φαρμακευτικὴν καὶ χειρουργικὴν, διότι
»ἐλέγεν ἡ κυβέρνησις, ὅτι εἰς δὲν ἠδύνντο καὶ
»εἰς τὰς τρεῖς τέχνας νὰ εἶναι τέλειος. Ἄλλ' ὀ-
»λίγην φροντίδα ἔδωκεν καὶ εἰς τοὺς νέους τού-
»τους νόμους μέχρι τοῦ δεκάτου ἔκτου αἰῶνος,
»ὅποτε οἱ ἱατροὶ ἤρχισαν νὰ εἶναι ἀξιοπρεπεῖς,
»νὰ πείθωνται ὅπωςδήποτε εἰς τοὺς κειμένους
»νόμους τῆς Πολιτείας. Κατ' ὀλίγον ἔπαυεν ἡ
»ιατροκαπηλία τῶν ἐμπειρικῶν καὶ οἱ διπλωμα-
»τοῦχοι ἱατροὶ ἐξήσκαον ἀξιοπρεπῶς τὴν ἐπι-
»στήμην καὶ οἱ φαρμακοποιοὶ τὴν ἰδικὴν των.

»Σημειωτέον, ὅτι καθὼς ὁ ἱατρὸς καὶ ὁ φαρ-
»μακοποιὸς κοινὰ εἶχον ἐπὶ τὸς αἰῶνας,
»οὕτως εἶπεῖν, τὰ φαρμακεῖα, οὕτω καὶ οἱ χει-
»ρουργοὶ καὶ οἱ κουρεῖς εἶχον κοινὰ τὰ κουρεῖα
»καὶ τὴν τέχνην κοινήν. Τῷ 1730 ὁμοῦς οἱ
»χειρουργοὶ ἢ ὡς ἐλέγοντο τότε Cerusici, ἀπε-
»σπάσθησαν ἀπὸ τοὺς κουρεῖς καὶ ἀπετέλεσαν
»ἴδιον σωματεῖον ἀξιοπρεπείας Collegio.

(Ἐπεται συνέχεια)

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΙ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ
κ. ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ
ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ

Ο ΣΥΜΜΑΧΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον τεύχος)

Ἀφ' οὗ παρεμείναμεν μέχρι τῆς 10ης εἰς τὸν λιμένα, ἀναμένοντες διαταγὰς, ἀγγελιαφόρος τῆς Μεραρχίας εἰδοποιεῖ τὸν συνταγματάρχην μας ν' ἀποβιβάσθωμεν καὶ κατευθυνθῶμεν εἰς τοὺς ἰδίους στρατῶνας, ὅπου καὶ πρὸ ἑξ μηνῶν ἐμένομεν.

Εἶχεν ἀρχίσει δὲ ἡ ἀποβίβασις, ὅτε βλέπονά περὶ ἀνωθέν μας ἔν αεροπλάνον. τοῦ ὁποίου οἱ ἐπιβάται μας ἐχκρέτων μὲ τὰ μανδύλια, ἐνῶ οἱ ὀπλῖται ζητωκραυγάζουν.

Δυστυχῶς μετὰ μίαν ὥραν μανθάνομεν, ὅτι τὸ αεροπλάνον ἔπεσε παρὰ τὸν Λαγκαδᾶν μὲ τοὺς ἀεροπόρους Ἀργυρόπουλον καὶ Μάνον, οἵτινες καὶ ἐφονεύθησαν!

Ἀφοῦ ἐτελείωσεν ἡ ἀποβίβασις, ἐκκινούμεν πρὸς τοὺς στρατῶνας διὰ τῆς παραλιακῆς ὁδοῦ, ἐνῶ ὁ κόσμος εἶχε καταλάβει τὰ πεζοδρόμια, ζητωκραυγάζων διὰ τὴν αἰσίαν ἐπάνοδόν μας.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν καταλαμβάνουν τοὺς στρατῶνας τὸ 1ον καὶ 2ον τάγμα, ἡμᾶς δὲ τοῦ 3ου τάγματος μας διαμοιράζουν, τὸν μὲν 11ον λόχον εἰς Ἅγιον Γεώργιον (πρῶτην τουρ-

κικὸν τζαμίον), τὸν 18ον εἰς οἰκήματα καὶ τὸν 9ον καὶ 12ον εἰς Ἅγιον Δημήτριον. Ἐννοεῖται, ὅτι εἴμεθα εὐχαριστημένοι οἱ τοῦ 3ου τάγματος, διότι ἐμοιράσθημεν εἰς δροσερὰ μέρη καὶ ἐντὸς συνοικιῶν, ἐνῶ εἰς τοὺς στρατῶνας ἦτο φοβερὰ ζέστη καὶ μακρὰν τῆς πόλεως.

Μόλις ἐνεκατεστάθημεν ἐκεῖ, ἡ πρώτη μας φροντίς ἦτο νὰ στρώσωμεν ψάθες, διότι ὑπῆρχον πλάκες ἐντὸς τοῦ ναοῦ.

Ἀφοῦ δ' ἐτακτοποιήθημεν ἤρχισαν τὰ γυμνάσια καθημερινῶς, διὰ τὰ ὅποια μετεβαίνομεν ἀνωθι τοῦ νεκροταφείου καὶ μετὰ δίωρον ἀσκήσιν ἐπιστρέφομεν εἰς τοὺς λόγους, ὅπου κατεβροχθίζομεν τὸ ὠραῖον σισσίτιον.

Ὁ Ἅγιος Γεώργιος, βυζαντινοῦ ρυθμοῦ ἐκκλησία εὐρίσκεται ἀνωθι τῆς μεγάλης καμάρας, περιστοιχούμενος ὑπὸ μεγάλης αὐλῆς καὶ ὀπισθεν τουρκικοῦ νεκροταφείου, ἐνθα κεῖνται τὰ μνήματα διασήμεν ποτὲ ἀνδρῶν.

Κατὰ τὸ τρίμηνον διάστημα, ἐγνωρίσαμεν τοὺς γείονάς μας ἢ μᾶλλον τὰς γειτονοπούλας, αἱ ὁποῖαι κάθε ἀπόγευμα ἔκαμνον τὸν περίπατον περὶ τοῦ ναοῦ, καὶ ἐντὸς ἀκόμῃ, ὁσάκις ἤθελον νὰ λάβουν ὕδωρ, καθότι ὅλη ἡ συνοικία ἐπρομηθεύετο τοιοῦτον ἀπὸ τὴν βρύ-

σιν τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐκεῖ καθημερινῶς εἶ-
χομεν ἐπεισόδια μετὰ τὴν Ἑλένην καὶ τὰς λοι-
πὰς, ποῖα θὰ ἔπερνε πρώτη, ἀλλὰ ἐπενέβαι-
ναν ὁ σκοπός, ὅστις ἦτο εἰς τὴν ἐξώθυρον, καὶ
ἔληγεν ἢ φιλονεικία.

Ὁ ἐπιλοχίας μας διέταξεν, ὅπως ἔξω τοῦ
λόχου μὴ περιφέρονται οἱ ὀπλῖται, διότι ἐγί-
νετο μέγας συνωστισμός, καὶ πρὸ παντός τὸ
μέτρον ἐνδιέφερε τοὺς γαμβροὺς τοῦ λόχου,
διότι εἴχομεν πράγματι τοιοῦτους ὑποψηφίους,
καὶ οὕτω ἠσύχασεν ὀλίγον ἢ γειτονιὰ τὸ ἀπό-
γευμα καὶ ἔμεινε ἐλεύθερον τὸ ἔδαφος διὰ τοὺς
λοχίας, οἵτινες οὕτω εὕρισκον τὴν εὐκαιρίαν
να ποζάρουν ἔξωθι τοῦ λόχου πότε ἀστειευό-
μενοι καὶ πότε διασκεδάζοντες μετὰ τὸ μανδο-
λένον καὶ κιθάραν, ἅτινα δὲν εἰσιψαν μέχρι
τέλους. Ὁ Μαθιουδάκης ἦτο τὸ πειρακτικόν
τῆς γειτονίας, ὁ δὲ Περίκλεις καὶ αὐτὸς δὲν
ἔμεινε ὀπίσω, διότι κάποτε διερχόμενος ἀπὸ
ἐν παράθυρον, ἔλαβε κατὰ κεφαλῆς ἕνα χαρτο-
κέντητον ἀράπην ἀπὸ κάποιαν δεσποινίδα.

Ὁ ἰατρός κ. Γραμμένος ἦτο ὁ γνωστός τῆς
γειτονίας, ἐνθ' ὁ σιτιστής μας Μπόρσας ὁ Ἅ-
γιος τοῦ λόχου. Ὁ σιτιστάρχης ἐν ταῦτοις τὰ
ἐμαγεύετο μετὰ μίαν ὀθωμανίδα ἀρκετὰ καλά.
Ἐγὼ ἤμουν ὁ μικροσκοπικός λοχίας διὰ τὴν
γειτονίαν. Ὁ δὲ Σκουζὲς κάποτε καὶ αὐτὸς
ἀνέβαινε ἀρκετὰ ὑψηλὰ εἰς τὸν μινιάρ, ἀλλὰ
γενόμενος ἀντιληπτός ἀπὸ τὸν γειτονιάν !! κα-
τῆλθεν ἀμέσως.

Μετὰ δεκαπενθήμερον μᾶς διαιμοίρασαν τὰς
φρουράς τῆς πόλεως καὶ ἤρξισαμεν μεταβαί-
νοντες πότε εἰς περιπολίαν πότε φρουρὰν εἰς τοῦ
Ταξίμ καὶ ἄλλα δημόσια κτίρια. Οὕτως αἱ ἡ-
μέραι τῆς Μεγάλης ἐβδομάδος ἐπλησίασαν καὶ
ἠτοιμάσαμεν τοὺς λόχους, στολιζόντες διὰ τὴν
Κυριακὴν τοῦ Πάσχα. Τὴν Μεγάλην Παρα-
σκευὴν μετέβημεν ὡς φρουρὰ τοῦ Ἐπιταφίου
εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ὑπατίου. Βλέ-
ποντες δὲ διὰ πρώτην φοράν στρατὸν περὶ
τοῦ Ἐπιταφίου τῶν οἱ Θεσσαλονικεῖς, τοῖς ἐ-
φάνετο περίεργον, ὡς καὶ κατὰ τὴν Ἀνά-
στασιν, ἥτις ἐγένετο μεγαλοπρεπέστατα εἰς ὅ-
λους τοὺς ναοὺς.

Τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα οἱ λόχοι ἐώρτα-
ζον, στολισμένοι μετὰ σημαίας, ἀνθη κτλ., τὰ
ὅποια μᾶς προσέφεραν κυριαὶ καὶ Δδες τῆς συν-
οικίας, ὡς καὶ ὁ Ἐπίτροπος τοῦ Ἁγίου Γεωρ-
γίου προσέφερον ἀρνία καὶ κόκκινα αὐγά.

Ἀπὸ πρώτης ὁ κόσμος μᾶς ἐπισκέπτεται
ἀθρόως, ἰδίως ἀπὸ τῆς μεσημβρίας κατ' ὅλον τὸ
ἀπόγευμα, μεγάλη εὐθυμία, χοροὶ καὶ προπό-
σεις ἐπεκράτουν. Ὑλὴ δὲ ἡ συνοικία μᾶς ἐπε-
σκέφθη, προσφέρουσα πορτοκάλια, γλυκύσματα
κλπ. Ἔως τὸ ἑσπέρας δὲ ὁ λόχος εὕρισκετο ἐν
εὐθυμίᾳ διὰ τὸ χαρμόσυνόν τῆς ἡμέρας ἐωρτά-
σαντες οὕτω τὸ Ἅγιον Πάσχα ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Αἱ ἡμέραι παρείρχοντο ἢ μία μετὰ τὴν

ἄλλην καὶ ἄλλοι μὲν λαμβάνουν ἀδείας διὰ
τὰς Ἀθήνας καὶ ἄλλοι μὲνου φρουρὰ εἰς τὴν
πόλιν.

Ἦδη πλησιάζει ἡ 21η Μαΐου, ἑορτὴ τοῦ
Βασιλέως μας Κωνσταντίνου. Τούτοιοι, Ἰσρα-
ηλῖται, Ἕλληνες, ἔλοι ἐτοιμάζονται διὰ τὸν
στολισμὸν καὶ πανηγυρισμὸν τῆς ἡμέρας. Τὰ
δὲ δημόσια καταστήματα ὅλα μένου σημαιο-
στολιστά καὶ φωταγωγημένα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας.

Τὴν πρώην ἔπεσαν οἱ συνήθεις κανονιοβο-
λισμοὶ καὶ περὶ τὴν 10ην ὁ στρατός παρατάσ-
σεται ἀπὸ τῶν Ἀνακτόρων μέχρι τῆς Ἐκ-
κλησίας.

Αἱ μουσικαὶ τοῦ Πεζικοῦ καὶ τῆς Κρητικῆς
Χωροφυλακῆς συμμετέχουν καὶ τὴν πρώην καὶ
τὴν ἑσπέραν κατὰ τὴν λαμπαδηφορίαν καὶ φω-
ταγωγίαν τῆς πόλεως.

Τὰ πολεμικά μας σκάφη ὅλα φωταγωγη-
μένα δίδουν μεγαλητέραν αἴγλην εἰς τὴν πό-
λιν μετὰ τοὺς προβολεῖς τους, μέχρι δὲ τῆς
2ας μ.μ. ὥρας ὁ κόσμος διήρχετο τὰς κεντρι-
κὰς ὁδοὺς, ὅποτε ἤρχισαν διαλυόμενοι.

Μετὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς Βασιλικῆς ἑορτῆς
ἐπεδόθημεν εἰς σοβαρότερα μέτρα διὰ τοὺς
φίλους συμμάχους Βουλγάρους, οἵτινες μᾶς εἶχαν
κολλήσει τσιμπούρι ἐντὸς τῆς Θεσσαλονίκης.
Ἐπεισόδια καθημερινῶς συνέβαινον καὶ ἐπιδεί-
ξεις στρατιωτικαὶ μετὰ μουσικὰς ἐπὶ κεφαλῆς κλπ.

Αἱ πρώται μᾶς ἐργασίαι ἀφείρων τὸν ἀφο-
πλισμὸν τῶν κατοίκων Βουλγάρων τῆς Θεσ-
σαλονίκης, καὶ πράγματι τῇ ὑποδείξει ἄλλων
γειτόνων ἀνεκαλύπτομεν ἀρκετὰς ποσότητας
γκρά, μάουζερ καὶ πληθώραν φυσιγγίων. Ἐν-
νοεῖται, πάντοτε εἴχομεν μικροεπεισόδια.

Ἐν τῷ μεταξύ ἔξω εἰς τὰ σύνορά μας ἐγέν-
οντο οἱ αἰφνιδιασμοὶ Παγγαίου, Νιγηρίας κλπ.
οἱ ὅποιοι κατέληγον κάποτε καὶ εἰς βάρος μας,
τακτικὰ ὅμως καὶ εἰς βάρος τῶν φίλων συμμά-
χων μας. Καθημερινῶς εἴμεθα ἐν ἐπιφυλακῇ,
ἀναμένοντες πότε θὰ ἔλθῃ ἐκεῖνη ἡ ἀγία ὥρα,
διότι τὸ εἶχαν παραξήλωσει.

Οἱ λόχοι ἦσαν διαιμοιρασμένοι εἰς διαφόρους
συνοικίας, ὥστε νὰ εὕρισκωνται καθημερινῶς
πλησίον τῶν εἴχομεν δὲ ἕκαστος λόχος ἀνά
μίαν διμοίριαν μηχανικοῦ μετὰ τὰ ἀπαιτούμενα
μέσα τῆς ἀνατινάξεως κλπ.

Τὴν 17)6 καὶ ἡμέραν Δευτέραν περὶ τὴν
2αν μ.μ. ὁ σαλπικτικὸς σημαίνει σύνταξιν
τῶν λόχων τροχάδην, ὅλοι δὲ ἀπὸ τὸν ὕπνον
ἐγειρόμεθα μὴ γνωρίζοντες τί συμβαίνει, ἀλλὰ
μετ' ὀλίγας λέξεις τοῦ λοχαγοῦ μᾶς ἐννοήσαμεν
ὅτι ἐπρόκειτο διὰ τὴν ἔξωσιν τῶν ἀγαπητῶν
Βουλγάρων.

Καὶ πράγματι ἐφωδιάσθημεν μετὰ 200 φυ-
σίγγια ἕκαστος, τὸ μάνλιχερ, τὸ σακκιδιὸν του,
καὶ παγοῦρι.

Ὁ λοχαγὸς δίδει τὰς σχετικὰς ὁδηγίας εἰς
ἕκαστην διμοίριαν καὶ τὴν 4ην μ.μ. ὁ λόχος

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Α. ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ

*Εκ Σύρου

Δεκαεὺς τοῦ 3ου εὐζωνικοῦ συντάγμα-
τος, συμμετασχὼν εἰς ἀπάσας τὰς μάχας
καὶ ἐνδόξως πεσὼν ἐν Δοϊράνῃ τὴν 25
Ἰουνίου 1913, γυναικάδελφος δὲ τοῦ ἡ-
μιτέρου φίλου ἐκ Βόλων κ. Εἰδᾶγ. Κυρια-
κοπούλου ἐμπόρου καὶ πράκτορος τῆς Κυ-
κλαδικῆς, ἄφατον λύπην προξενήσας εἰς
πάντας συγγενεῖς καὶ φίλους καὶ τοὺς γνω-
ρίζοντας ἐκ τοῦ πλησίον αὐτῶν, ἕνεκα τοῦ
λαμπροῦ καὶ συμπαθοῦς χαρακτήρος του,
ἰδίᾳ δὲ ἕνεκα τῶν ἀκραιφνῶς πατριωτικῶν
αὐτοῦ αἰσθημάτων καὶ τοῦ μεγάλου ζήλου
καὶ ἐνδιαφέροντός του περὶ τῆς αἰτίας ἐκ-
βάσεως τοῦ πολέμου, περὶ οὗ διαρκῶς
προέλεγεν ὅτι θὰ νικῶμεν νίκας καὶ τρό-
παια ἐν δράμασιν ἕσασί βλέπων ἐν ἑστρα-
τοπεδευμένοις πεδίοις, ὥσει ἡ προγεγε-
στέρα ἡμῶν εἰκὼν.

ἐξέρχεται καὶ διαιμοιράζονται αἱ τέσσαρες δι-
μοίριαι εἰς τὸν κύκλον τῆς συνοικίας τοῦ Ἁ-
γίου Γεωργίου τὸ αὐτὸ δὲ ἐγένετο καὶ εἰς
ὅλους τοὺς λόχους, οἵτινες εἶχον διαιμοιρασθῆ
εἰς διάφορα μέρη τῆς πόλεως. Μετὰ τὴν ἔξο-
δον καὶ τὴν κατάληψιν ὅλων τῶν παρῶν
ὑπὸ τοῦ στρατοῦ, ἡ πόλις ἔλαβεν ἄλλην ὄψιν.
Ἀμάξια, τραμ καὶ ὅλα τὰ μεταγωγικὰ ἔμει-
ναν κεκλεισμένα καὶ οἱ δρόμοι ἠρημώθησαν ἐν-
τὸς ἐνός τετάρτου τῆς ὥρας. Ἡ κυκλοφορία
παντὸς ἀτόμου ἀπηγορεύθη, πολλὰ δὲ ἐπεισόδια
συνέβησαν, καθότι ἔμειναν πολλοὶ ἔξω τῶν οἰ-
κιῶν τῶν, ἀλλὰ τοὺς οἰκονομήσαμεν εἰς ἄλ-
λας οἰκίας, ἕως οὗτου ἤθελε λήξει ἡ ἐπιχείρη-
σις. Ὁ Μέραρχος μας κ. Καλάρης ἐν τῷ μεταξύ
ἐζήτησε δι' ἐνός ταγματάρχου ὅπως ἐκκενώ-
σουν τὴν πόλιν οἱ Βούλγαροι ἐντὸς μιᾶς ὥρας,
παραδίδοντες ὅλοι τὸν ὄπλισμὸν αὐτῶν, ἐκτὸς
τῶν ἀξιωματικῶν, ἀφίοντες εἰς αὐτοὺς τὰ
ξίφη, ἰδιαίτερα δὲ ἀμαξοστοιχία θὰ τοὺς
ἔσταλλεν ἔξω τῶν συνόρων μας. Ἄττιον δὲ τῆς
ἐξώσεως ταύτης ἦσαν οἱ τελευταῖοι αἰφνιδια-
σμοὶ καὶ ἐχθροπραξίαι των.

Ὁ Γάλλος πρόξενος περὶ τὴν 5 1)2 μ.μ.
ἐπεσκέφθη τὸν Μέραρχον, διὰ νὰ ζητήσῃ ὀλί-
γων ὥρων προθεσμίαν, καὶ πράγματι ἐδόθη

τοιαύτη, ἀλλ' εἰς μάτην, διότι οἱ Βούλγαροι
δὲν ἐπέιθοντο νὰ παραδοθῶν. Περὶ τὴν 7ην δὲ
περίπου μ.μ. οἱ ἀξιωματικοὶ μᾶς ἐξέρχονται
τοῦ στρατηγεῖου καὶ κατευθύνονται εἰς ὅλα τὰ
σημεῖα τῆς πόλεως, ἀγγελιαφόροι δὲ τίθενται
δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ.

Ὅλα τὰ ὑπὸ τῶν βουλγάρων κατεχόμενα
μέρη εἶναι περιζωσμένα καὶ κανεῖς δὲν δύνα-
ται νὰ φύγῃ. Ἀπὸ ὅλας τὰς οἰκίας ἀκούεται
θόρυβος ἐξώφυλλα, παράθυρα, θύραι κλείονται
ἐρημητικῶς καὶ τότε εἶδον τὰς κινήσεις μας, ὅτι
ἐλαμβάνομεν θέσεις πρὸς μάχην ἀπὸ τὰράσες.
μπαλκόνια, στέγας κ.τ.λ. Τὴν 7 1)4 μ.μ.
ἀποβροντία δίδει τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως
ἀπὸ τὸ φρουραρχεῖον. Τὰ μάλινχερ, μάουζερ,
οἱ γκράδες καὶ τὰ περιστροφὰ, ὡς ἐν συναυλίᾳ
μετὰ τὸ πεδινὸν πυροβολικὸν μᾶς ἐνθυμίζουσι τὰς
πρὸ μηνῶν ἐν Ἡπειρῷ μάχας. Μετὰ τὴν διαφο-
ρὰν ὅτι ἡ σημερινὴ περίστασις ἦτο κάπως ἐ-
ξαιρετικὴ, καθόσον διὰ πρώτην φοράν ὕστερον
ἀπὸ τὰς μάχας ἐμαχόμεθα ἐντὸς πόλεως.

(ἔπεται συνέχεια)

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ Τ' ΑΝΘΗ

Ι γυναίκες και τὰ άνθη εἰσὶν ἀδελφαί· τὸ ὄνομα καὶ τῶν δύο διεγείρει ἰδέας λαμπρὰς καὶ ὠραίας.

Ἡ γυνὴ εἶνε κάλυξ ῥόδου ἐκ τῶν βρυοκαλύπτων ἐκείνων ῥόδων, ἅτινα βλέπει τις κατὰ τὸ ἔαρ, μεταξύ τῶν τρυφερῶν φυλλωμάτων ἔχει ὄλην τὴν χάριν

τοῦ βασιλείου τῶν ἀνθέων καὶ ὄλην αὐτοῦ τὴν ὀροσερότητα.

Μεταξὺ ὄλων τῶν δημιουργημάτων αὐτῆς, ἡ φύσις φαίνεται ἐπέμεινεν ἠδυπαθῆς καὶ κατὰ προτίμησιν ἐπὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν ἀνθέων, ἅτινα καθωραΐζε δια τῶν ἐπιμελεστάτων αὐτῆς φροντίδων. Οὕτως ὥστε, πρὸς λαφρασίαν τῶν ἠδίστων καὶ θελκτικωτάτων αἰσθημάτων ἀπὸ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν ἀνθέων λαμβάνομεν συνήθως τὰς ἀκριβεστάτας τῶν εἰκόνων.

Καὶ ταῦτα καὶ ἐκείναι εἰσὶν εὐθραυστα τὴν ὄψιν, ἀγνά, χαριέντως κεχρωματισμένα καὶ τὸ βροχὴν δὲ τῆς λαμπρότητος ἐπαυξάνει τὰ θέλητρα αὐτῶν· ἑλαφρὰ πνοή, μικρὸς ἀνεμὸς ἀρκούν, ὅπως καταρρίψωσι τὸ ἄνθος· ἑλαφρὰ ἐντύπωσις ἢ συγκίνησις δύνανται νὰ κρατύνωσι τὰς γυναῖκας.

Τὰ ἄνθη ἀποτελοῦσι τὴν λάμπην καὶ πάντα σχεδὸν τὸν καθωραϊσμόν τῶν σκηνογραφῶν ἢ τοπειῶν· ἔνευ τούτων αἱ γραμμαὶ εἰσὶν αὐστηραὶ καὶ μονότονοι αἱ ἀπόψεις· ἢ ἔρημος στερεῖται ἀνθέων, αἱ χιονοσκεπεῖς κορυφαὶ ἐπίσης καὶ διὰ τοῦτο ἀναμφιβόλως εἰσὶν ἀκατοίκητοι. Ἀμα ὡς ἀναφαίνεται ὁ ἄνθρωπος, παρρυσιάζεται καὶ τὸ ἄνθος· ὄλη ἢ ποίησις τῆς δάσεως ἐγκρατεῖ ἐν τοῖς μύροις τῶν βάλτων, ἅτινα περιβρέχει ἢ πηγὴ καὶ τὰ ὅποια αἰωροῦνται ἐν τοῖς φυλλώμασι τῶν δένδρων.

Πᾶσα ἡ τέρψις τῶν κοιλάδων ἢ τῶν ἐν τοῖς ὄρεσι σχισμᾶδων ὀφείλεται εἰς τὰ ἄνθη, ὅφ' ὧν ἐπικαλύπτονται καὶ ἀρωματίζονται. Καὶ τῆς ἀγόνου τῶν ἀρχαίων· πεδίαδος δὲν δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι τὰ ὠραιότερα τῶν θελγῆτρων αὐτῆς εὐρίσκονται παρὰ τὸν αἰγιαλόν; τὸ κῆμα, τὸ ἑλαφρὸν τοῦτο ἄνθος τῶν ὕδατων, δὲν

ἀναμιγνύεται μετὰ τῶν ἀνθέων τῆς ξηρᾶς, καὶ τούτων ἀπόντων, δὲν τ' ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην;

Ἀπαρράλκτως αἱ γυναῖκες εἰσὶν ὁ κόσμος καὶ ὁ καθωραϊσμός τῆς κοινωνίας· προστίθησιν εὐθυμίαν εἰς τὰς σκυθρωπὰς ἡμῶν κομψότητας, ἀκτίνα ἡλίου ἐν τῷ πενθίμῳ ἡμῶν κοινωνικῷ κύσμῳ, παρὰ τὸ ἀνιαρὸν τῆς Ἀθηναϊκῆς κόνης ἢ τὸ συνεφῶδες τοῦ παρισινοῦ ὕδρανοῦ.

Μονονουχὶ δὲ ὑπὸ φυσικὴν ἔποψιν παραβλήτεα ἡ γυνὴ πρὸς τὸ ἄνθος, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἠθικὴν σημασίαν συχνότατα εἰσὶ ταυτόσημα. Πάντα τὰ προτερήματα καὶ ἅπαντα τὰ ἐλαττώματα τῶν μὲν εὐρίσκονται παρὰ τοῖς ἑτέροις.

Συμβουλευθήτε υἱονδήποτε βιβλιαρίον τὰς σημασίας τῶν ἀνθέων καὶ θὰ ἴδητε, ὅτι αἱ ἐρμηνεῖαι καὶ ὁ ὀρισμὸς ἀκριβῶς ἐφαρμόζονται εἰς πάσας τὰς κατηγορίας τοῦ γυναικεῖου φύλου.

Οἱ μᾶλλον περιφερόμενοι εἰς τοὺς ἀνθῶνας, καθ' ἣν στιγμὴν αἱ πρῶται ἀκτίνες τοῦ ἔαρινου ἡλίου φαίδρως ἐπανθοῦσι τὰ ἄνθη, χωρὶς δ' ὅμως νὰ μαραίνωσιν αὐτὰ εἰσέτι, ἀποδώσατε ἐν εἶδει διασκεδάσεως εἰς ἐν ἑκαπτῶν τῶν ἄρτι ἀνοιγόντων τούτων ἀνθέων, γνωστῶν ἢ ἀγνώστων, τὴν ἰδιότητα, ἣν ἡ θεὰ αὐτῶν σὰς προκαλεῖ, καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ ἴδητε διερχομένας πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σὰς ἕλας τὰς γυναῖκας, τὰς τρυφεράς, τὰς ἀγερώχους, τὰς κομψοῦμένας καὶ τὰς ἀπίστους.

Ἄνθη τινὰ, καθὼς καὶ τινες κατηγορίαι γυναικῶν ἐπιφαίνονται ἐν μέσῳ ἡλίου, προκαλοῦσαι τὰ βλέμματα καὶ ἐρεθίζουσαι τὰς αἰσθήσεις· ἀπ' ἐναντίας ἄλλαι προτιμῶσι τὴν μοναξίαν καὶ τὴν σκιάν.

Αὐτὸ τὸ ἄνθος εἶνε φιλέρημον, ἢ γυνὴ αὐτῆ ἐπίσης. Ἄλλ' ἰδοὺ καὶ τὰ ὀλέθρια. Τινὰ τῶν ἀνθέων ἐπουλώνουσι τὰς πληγὰς, τινὰ δὲ μᾶς δηλητηριάζουσι. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μετὰ τὰς γυναῖκας.

Ἰδοὺ διατὶ ἡ σύγχυσις δὲν εἶνε δύσκολος μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ ἀνθέων· ἰδοὺ διατὶ μὲν οἱ ὁμιλεῖ τις περὶ τούτων, ἐν σπουδῇ αἱ εἰκόνας τῶν ἄλλων συντρέχουσι.

Π. Ν. ΔΙΒΑΡΗΣ

Ἰατρός

ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Αἱ πτυχᾶι τῆς γαλανολεύκου περιέβαλλον καὶ τὴν ἐνδοξον σωρὸν τοῦ ὑπολοχροῦ Ἰωάν. Σ. Παπαδοπούλου, τοῦ γενναίου πυροβολάρχου τοῦ κατασυντρίψαντος ἀπὸ τῶν ὑψωμάτων τοῦ Πετσόβου τὴν πυροβολαρχίαν τοῦ λυσοδῶς ἀμυνομένου ἔχθρου τῆς φυλῆς. Ἐπεσε στρατιώτης καὶ ὄστος πιστὸς εἰς τὴν ἔθν. κληρονομίαν, προτάσσω λεοντόθυμα στήθη, μετὰ τὴν ἀγυρὴν τὴν τόλμην καὶ ὄρμην τῶν ἡρωικῶν τέκνων τοῦ γένους μας. Ἄλλ' ἔπεσε νικητῆς τιμημένος, καὶ ὁ θάνατός του εἶνε ἀνάστασις. Ἄν τὴν σήμερον τὸ εὐρὸ μέτωπόν του δὲν χρυσιζοῦν ἐν εἶδει φωτοστεφάνου αἱ ὑπερήφανοι ἀκτίνες τῆς φυλῆς μας, ἂν σήμερον εἰς ἔρημον τοῦ Πετσόβου γωνίαν ὁ πολεμιστῆς κείται, δὲν ὁμοιάζει νεκρὸν. Πλὴν τὸ ἀκίνητον σῶμα αὐτοῦ εἶνε «Φοινῆ, ὅστις θὰ ἀναζήσῃ ἀπὸ τῆς σποδοῦ αὐτῆς καὶ διὰ τῶν γυγαντιαίων πτερύγων του θὰ ἀναδράμῃ ἀνὰ τὴν Μεγάλην Νέαν Ἑλλάδα, ἀνυμνῶν τοὺς Εὐαγγελισμοὺς τῆς Ἀναστάσεως.

Ὁ Ἰωάν. Σ. Παπαδόπουλος, πιστὸς εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ γένους του, πιστὸς εἰς τὰ δάγματα τῆς οἰκογενείας του, πιστὸς εἰς τὸν ὄρκον, ὃν πρὸς τὴν Σημαίαν του ἔδωκε, νῦν ὑπὸ τὴν ἱερὰν σκιάν τῶν πτυχῶν τῆς κείται.

Δὲν ἀποθνήσκουν οἱ ἐν τοῖς πεδίοις τῶν μαχῶν πίπτοντες, διότι ἐκπροσωποῦσι τὴν Δόξαν, ἢ δὲ Δόξα ἀθάνατος εἶνε. Δὲν ἀποθνήσκουν οἱ δημιουργοὶ, οἱ χαλκεύοντες ἐπὶ τοῦ ἄκμονος τῆς φυλετικῆς ἀναπλάσεως τὸ μεγαλεῖον τῆς Πατρίδος των.

Τηλαυγῆς καὶ λαμπρόφωτος στέφανος τοὺς κροτάφους τοῦ ἥρωος ἐπιστέφει. Ἀκλαυστος ὁ ἥρωος ἄς μείνῃ. Διότι ἀνώτεροι τῶν θρήνων εἶνε οἱ ἥρωες καὶ μόνον τιμῶν καὶ δόξης ἀξιοῦν οἱ ἡμίθεοι.

Τοιοῦτος ἦτο καὶ ὁ αἰμίμητος Ἰωάν. Σ. Παπαδόπουλος, καὶ τὸν πατέρα τοῦ εἰδόξου

νιοῦ, τὸν ἀρχίατρον Παπαδόπουλον συγχαίρομεν. Εὐτυχῆς ὅτι προσέφερον ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς πατρίδος δ.τι ἱερόν, δ.τι φίλτατον καὶ εὐελπι εἶχεν. Εὐδαίμονες οἱ τοιοῦτοι γεννητῆρες ἡμιθέων, καθὼς αὐτοὶ ὑπῆρξαν οἱ στιλοβάται τῆς δημιουργηθείσης διὰ τοῦ αἵματος τῶν σαρκῶν καὶ τῶν ἰστών τῶν νεοελλήνων Μείζονος Νέας Ἑλλάδος.

ΠΑΡΕΛΘΟΥΣΑ ΚΑΛΛΟΝΗ

Τὰ χρυσὰ κύματα τῆς ξανθῆς κόμης τῆς δὲν εἶχον πλέον τὴν στιλπνότητά των, τὴν χάριν των, τὸ χρῶμά των. Νῦν, αἱ λευκαὶ τρίχες ἀφθονοῖ ἦσαν διεσπαρμέναι. Ὅσαι δὲ δὲν εἶχον ἀκόμη λευκανθῆ, διετήρουν ἐσβεσμένον πλέον τὸ ξανθὸν γρῶμά των. Τὸ μέτωπόν τῆς ἠυλάκωνον αἱ ρυτίδες. Πόσον ἦτο λυπηρόν! Τὸ μέτωπόν τῆς τὸ λευκόν, τὸ λείον, εἰς τὸ ὅποιον ἀφελεῖς προσπίπτουτες οἱ ξανθοὶ ἐρωτοτρόποι ἐκείνοι βόστρυγες προσέδιδον τὸ ἀπέριττον τῆς καλλονῆς τῆς θέλητρον. Τὸ δέρμα τῆς δὲν ἦτο πλέον ὀροσερόν, τῶν παρειῶν τῆς τὸ ρόδινον χρῶμα εἶχεν ἀλλοιωθῆ. Τὰ χεῖλη τῆς περιέστεφε τῆς πικρίας τὸ θλιβερόν μειδίαμα. Καὶ ἐν τούτοις ἦτο εἰσέτι ὠραία. Τὸ πᾶν ἐφανέρωνε τὴν καλλονὴν· πλὴν τὴν παρελθούσαν καλλονὴν!

Μόνον οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς, οἱ ὠραῖοι ἀπαράμалλοι ὀφθαλμοὶ τῆς ἐξηκολούθουν ἀκόμη διατηροῦντες τὴν γλυκύτητα καὶ τὴν ἀκτινοβολίαν τῶν εὐτυχῶν τῆς νεότητος ἡμερῶν.

Δι' αὐτοὺς δὲν ὑπῆρχε λοιπὸν παρακμή;

Ἡ ἐπίδρασις τοῦ χρόνου διήλθε σεβασθείσα τὸ γλυκὺ τῆς βλέμμα; Τεσσαράκοντα ἔτη στέφουσι τὸ μέτωπόν τῆς.

Ὡ; πόσον πολὺ βαρὺ τὸ διάδημα τῶν χρόνων. Ἀδημονεῖ, στενάζει, κλαίει, διότι αἰσθάνεται τὸ βάρος τῶν ἐτῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς. Ποσάκις αἱ ἐπίμονοι αὐτᾶι ρυτίδες τῆ ἀπέσπασαν στεναγμούς! Ποσάκις λύουσα τὴν ἀφθονον κόμην τῆς δὲν ἐδάκρυσε, βλέπουσα ὄλοεν πεισματωδῶς πλεονάζοντα τὰ ἀργυρᾶ νήματα, τὰ εἰδεχθῆ αὐτὰ συμπτώματα τοῦ φρεκαλέου γήρατος. Καὶ αἱ ἡμέραι ὄλοεν παρέρχονται προσεγγίζουσαι ἀμειλίκτως εἰς τὴν ἀπόσβεσιν κάθε ἔχρους τῆς ἄλλοτε πολυβρυλλήτου καλλονῆς τῆς.

Ὅποιαν βοήθειαν τῆ παρέχουσι τὰ πολυπληθῆ κοσμητικὰ, ἅτινα εἶνε διεσπαρμένα ἐν τῇ τραπέζῃ τοῦ καλλωπιστηρίου τῆς; Ἀπατώσι τοὺς ὀφθαλμούς, τῇ προσδίδουσιν ἴσως αἰγλην τινά. Πλὴν εἶνε στιγμιαία ἢ αἰγλη αὐτῆ! Εἶνε στιγμιαία ἢ βοήθειά των αὐτῆ! Εἶνε ψευδῆ! Διότι αὐτῆ ἢ ἰδίᾳ δὲν δύναται νὰ ἀπατηθῆ δι' αὐτῶν!

Αιφνιδίως τρέχει προς τὸ κάτοπτρον Οἴμοι!
 Ὁ μόνος αὐτὸς πιστὸς καὶ εὐλικρινὴς φίλος εἶνε
 ἐπιτοε φοβερός ἐν τῇ εὐλικρινείᾳ του. Δὲν γνω-
 ρίζει νὰ κολακεύῃ καὶ νὰ ἀπατᾷ! Βλέπει ἐν
 αὐτῷ ἑαυτὴν. Ἀλλὰ ποῦ πλέον τὸ λιγυρὸν ἐ-
 κείνο ἀγάστημα; Ποῦ αἱ καμπυλότητες τοῦ
 ἀγαλματώδους σώματός της! Ποῦ ἡ χάρις καὶ
 ὁ τορνευτὸς κορμὸς!

Πόσον λυπηρὸν ἢ καλλονὴ νὰ γηράσκῃ!
 Πληρώνονται ἐν τῷ γήρατι πολὺ ἀκριβὰ οἱ ἄλ-
 λοτε θρίαμβοί της. Εἶνε πικρὸν. Πολὺ πικρὸν!

Κεκλεισμένη μόνῃ εἰς τὰ δωμάτιόν της ἐπὶ
 ὀλοκλήρους ὥρας, παρατηρεῖ τὴν εἰκόνα της.
 Τὴν εἰκόνα ἐκείνην, ἥτις τὴν παριστάνει ἐν
 πλήρει καλλονῇ καὶ νεότητι, εἶνε αὐτή! Καὶ
 εἶνε τόσον ὠραία! Θαυμάζει αὐτὴ ἑαυτὴν ἐν
 τῇ εἰκόνι ἐκείνη. Ἐγείρεται, τὴν ἀσπάζεται,
 τὴν θωπεύει, τὴν ἀγαπᾷ καὶ λατρεῖ τὸ Ἰν-
 δαλμα ἐκείνο τῆς ἰδαικτικῆς μορφῆς, τὴν ὁποίαν
 νοερώς ἐν τῇ φαντασίᾳ του κάθε ἐμπνευσμένος
 καλλιτέχνης ἠδύνατο νὰ πλάσῃ εἰς φανταστι-
 κὴν τελειότητα. Καὶ εἶνε αὐτὴ ἡ ἰδία! Τραγικὴ
 ὡς λατρεία ἐν τῇ ἀναπόλησει ἐνὸς ἐπιθυμητοῦ
 παρελθόντος.

Ἀγαπᾷ αὐτὴ ἑαυτὴν, ἀλλὰ ἐν ἀντιθέσει τῆς
 ἐνοίας. Διότι ἀγαπᾷ ἢ ἐνεστώσα παρακμή τὴν
 παρελθούσαν καλλονήν.

Κεκλιμένη νοχελῶς ἐπὶ τοῦ διβανίου της ἀνα-
 πωλεῖ τὸ παρελθὸν καὶ ἀφίεται εἰς τὰς ἡμέρας
 του ἀναζῶσα εἰς αὐτάς.

Ἦτο ὁ ἀστὴρ τῶν αἰθουσῶν. Ἐν βλέμμα
 της ἤρκει νὰ ἐπιφέρῃ μύρια χρυσᾶ ὄνειρα εἰς
 ὄλους τοὺς παρισταμένους ἰππώτας, οἵτινες τὰς
 ἐλαχίστας αὐτῆς ἐπιθυμίας ἐσπευδον νὰ ἐκπλη-
 ρώσωσι πρὶν ἔτι προφερθῶσι. Τὰ βλέμματα
 τῶν γυναικῶν ζηλότυπα τὴν κατέτρωγον, πλὴν
 αὐτὴ ἦτο εὐτυχής. Τὰς περιεφρόνει καὶ διήρ-
 χητο ἀγερῶχος διὰ μέσον αὐτῶν. Ἐπέφερε πάθη
 ἀνίατα, κατέστησε πολλοὺς δυστυχεῖς, κατέ-
 στρεψε τὸ μέλλον πολλῶν ὑπάρξεων! Ὡ! οἱ
 θρίαμβοί της!

Ἐξ ὄλων τῶν ἀπειραριθμῶν αἰτήσεων ἐδέ-
 ξατο τὴν τοῦ πρίγκηπος Β... Νύκτα ὁμοῦς τινὰ
 ὁ πρίγκηψ ἐξερχόμενος ἐκ τινος λέσχης ἐδολο-
 φονήθη ὑπ' ἀγνώστου. Οὐδεὶς ἔμαθε τὸ μυστι-
 κόν. Ὁ τύπος καὶ ἡ κοινὴ γνώμη τὸ ἀπέδωκαν
 εἰς λόγους πολιτικούς. Μόνον αὐτὴ ὠχρίασε καὶ
 τρέμουσα ἐτραύλισε, χωρὶς κανεὶς νὰ τὴν ἀ-
 κούσῃ. «Ὁ Ἀνδρέας εἶνε ὁ δολοφόνος...» Συγ-
 κεινημένη εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν της καὶ
 καθ' ὄλην τὴν ἡμέραν ἔκλαυσε. Ἠγάπα πράγ-
 ματι τὸν πρίγκηπα ἢ ἀπλῶς μόνον τὸν ἐλυ-
 πήθη; Οὐδὲ αὐτὴ ἡ ἰδία ἠδυνήθη νὰ διασαφίσῃ
 τὰς σκέψεις της. Ὅταν μετὰ τινος ἡμέρας εἰς
 τινὰ ἐσπερίδα συνήτησε τὸν Ἀνδρέαν ἠσθάνθη
 ἀόριστόν τι αἰσθημα συγκινήσεως καὶ τρόμου
 ἐν ταύτῳ Δὲν ἠδυνήθη νὰ τοῦ ἀρηθῇ ἓνα βαλ-
 λισμόν, ἠσθάνθη ἑαυτὴν ὑποκύντουσαν εἰς τὴν

ἀπαίτησίν του. Ὑπὸ τὸν ἥχον τῆς μουσικῆς
 ὁ Ἀνδρέας τῇ ἐξεμυστηρεῖσθ μίαν φοράν ἔτι
 πλέον τὸν περιπαθῆ ἔρωτά του, αἰφνιδίως δὲ
 ἔσυρεν αὐτὴν εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης καὶ χα-
 μηλοφώνως τῇ εἶπε:

— Σκεφθῆτε, ὅτι σὰς ἀγαπῶ παραφόρως.
 Ὅτι εἶμαι ἀπειρῶς πλούσιος καὶ διαθέτω ἅπα-
 σαν τὴν περιουσίαν μου εἰς τὰς ἰδιοτροπίας σας
 καὶ διαταγὰς σας. Σκεφθῆτε ὅτι οὐδεὶς θὰ σὰς
 ἀγαπήσῃ ὅσον ἐγώ. Σκεφθῆτε, ἀκόμη, ὅτι οὐδεὶς
 ζῶντος ἐμοῦ θα προτιμηθῇ ἀπὸ ἐμέ. Σὰς ἀγα-
 πῶ μέχρι τρέλλας, θὰ προβῶ μέχρις ἐγκλή-
 ματος.

Ἡ φωνὴ του ἔτρεμεν, ἐν αὐτῇ δὲ διεκρίνετο
 ἡ ἰσχὺς τῆς θελήσεώς του καὶ τὸ ἀπειρον τοῦ
 πάθους του.

— Εἰπῆτε μίαν λέξιν. ἰκέτευσεν

Ἐκείνη περίτρομος, κάτωχρος, σχεδὸν ἐν
 ἐκπνοῇ ἐπρόφερε τὴν ἀπάντησίν της.

— Δέχομαι.

Ὁ Ἀνδρέας ἤρπασε τὴν χεῖρά της πλήρης
 χαρᾶς καὶ ἀπέθηκεν ἐπ' αὐτῆς παρατεταμένον
 ἀσπασμόν.

— Σὰς εὐχαριστῶ, τῇ εἶπε, ἔξαλλος ἐκ τῆς
 χαρᾶς. Δὲν θὰ μετανοήσῃτε ποτὲ διὰ τὴν συγ-
 κατάθεσίν σας αὐτὴν. Σὰς τὸ ὀρκίζομαι!

Καὶ πράγματι δὲν μετενόησεν. Ἀπασαι αἱ
 ἡμέραι τοῦ βίου της ἦσαν μία σειρά χαρᾶς καὶ
 τέρψεως. Ἠσθάνθη καὶ ἀπήλαυσε τὴν εὐτυχίαν,
 πλὴν αὐτὴ εἶνε σκιὰ φευγαλέα, ἥτις αἰφνιδίως
 ἐξαφανίζεται καὶ διαλύεται ὡς ὀμίχλη. Ἐν
 τούτοις εἶνε πιθανή, εἶνε δυνατὴ Ἀλλὰ μήπως
 ἐν τῇ ἀναπόλησει τῶν εὐτυχῶν ἡμερῶν δὲν αἰ-
 σθάνεται τις τὴν ἀντανάκλασιν αὐτῶν προσπί-
 πτουσαν καὶ καταυγάζουσαν τοῦ παρόντος τὸν
 σκοτεινὸν ὀρίζοντα;

Διὰ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου της φαίνεται γα-
 λανὴ ἢ θάλασσα. Ὁ ἥλιος δύνων προσδίδει γλυ-
 κύτατον θέλητρον, χρωματίζον τὰ πάλλοντα
 κύματα μετὰ τὸ ἀπαστράπττον χρυσιζον χρώμά
 του. Λευκά τινα ἰστία εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσ-
 σης συμπληροῦσι τὴν μαγικὴν γραφικότητα,
 ἐνῶ ἡ αὐρα δροσερὰ θωπεύει τὸ τεθλιμμένον
 πρόσωπόν της. Αἱ σκέψεις τῆς δραπέτιδος ἀ-
 φίνονται εἰς τὸ ἀπειρον τοῦ φανταστικῶ ὀρί-
 ζοντος, πετῶσαι ἐπὶ τῶν αἰθερίων ἐκτάσεών
 του, τὸ δὲ βλέμμα της ἀπλανὲς εἶνε προσηλω-
 μένον εἰς τὸ βάθος τοῦ οὐρανοῦ πλήρες νοσταλ-
 γίας, πλήρες πόνου. Καὶ εἶνε ὠραία ἐν τῇ στά-
 σει της αὐτῆς. Εἶνε ὠραία, πλὴν τραγικῶς ὠ-
 ραία, πιστὴ ἀναπαράστασις τῆς παρελθούσης
 καλλονῆς!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΛΒΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

***

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

— Καὶ σεις, τί ἡλικίαν ἔχετε; ἠρώτησεν ὁ Μα-
 νῶλης Κυρία τινὰ, συζητοῦσαν μετ' ἄλλων Κυ-
 ριῶν περὶ τούτου εἰς τὸν οἶκόν του.

— Καὶ ἐν σοὶ τὸ πῶ, δὲν θὰ με πιστεύσῃς, παιδί
 μου, διότι κανεὶς δὲν με πιστεύει ὁσὰ ἐτη τοῦ πῶ.
 Καὶ ὁ Μανῶλης μετὰ σοβαρότητος:

— Ἴσως διότι οὐτε νέα, οὐτε γερὰ φαίνεσθε.

Ὁ Μανῶλης εἰς τὴν θείαν του θέλει νὰ δοκι-
 μάσει τὴν πολυμάθειαν.

— Θεία, ἔρεῖς βέβαια τὸ ἀλφάβητον.

— Πῶς; σὺ θὰ μοῦ τὸ μάθῃς;

— Ποῖον ψηφείον ἔρχεται ὑστερον ἀπὸ τὸ ἄλφα;

— Ὅλα τὰ ἄλλα.

Ὁ Μανῶλης ἔσκασε νὰ γελᾷ.

Μία κλειδοκνυβαλιστρία πειραζομένη ἀπὸ τὸν
 Μανῶλη:

— Ἐλα δῶ σὺ, ποῦ τὰ ξέρεῖς ὅλα, διατὶ ἀνοί-
 γουν τὰ παράθυρα ὅταν καίζον μουσικὴ;

Ὁ Μανῶλης ὅμως ἀπαράσκευος:

— Παῖξέ μου καὶ θὰ ἰδῆς, ὅτι ἐγὼ θὰ τ' ἀφήσω
 κλειστά.

— Ἀκριβῶς διὰ νὰ μὴ πάθῃ ἡ ὀκοῆ τ' ἀνοίγουν.

Εἰς τὸν Μανῶλην μεταβαίοντα μετὰ τοῦ πατρὸς
 του εἰς Ἀθήνας, συνίστα αὐτῷ μετὰ τῶν ἄλλων
 ἢ μήτηρ του νὰ μὴ πηγαίῃ πολὺ εἰς τὸ τελευ-
 ταῖον βαγόνι τοῦ τροχιοδρόμου Πειραιῶς καὶ Φα-
 λήρου, διότι ἐν περιπτώσει ἐκτροχιάσεως, τὸ τε-
 λευταῖον πάντοτε παθαίνει.

Καὶ ὁ Μανῶλης ἀπαντῶν:

— Ἐννοια σου, καλὰ μητέρα, ἐγὼ πάντοτε συν-
 αθίζω νὰ πηγαίω ἐμπρὸς καὶ ἀπίνω τὸν πατέρα
 πίσω.

Ὁ Μανῶλης μονολογῶν πρὸ τοῦ καθρέπτου.

— Περίεργον, ὅταν κυττάω εἰς τὸν καθρέπτην
 δὲν γνωρίζομαι, νομίζω ὅτι δὲν εἶμαι ἐγώ. Ἄλλ' ὅτι
 εἶνε ἄλλος. Στέκεται, νά, σὸν βλάκας, καὶ με κυτ-
 τάζει, δὲν ὁμιλεῖ καὶ ἔχει ὕψος ἡλιθίου. Ὅσῳ τὸν
 κυττάω, τόσῳ τὸν συχνοῦμαι. Τί εὐρίσκουν αἱ
 γυναῖκες ποῦ κυττάζονται ὄρας; Δι' αὐτὸ ὁμοιά-
 ζουν μετὰ τὰ ἄγαλματα.

Ὁ Μανῶλης ἀκολουθῶν τὸν φίλον του Πίπην,
 εἰσῆλθον ἡμέραν τινὰ εἰς τὴν ζαχαροπλαστεῖον, ὅπου
 ἔφαγαν ἀνά ἓν γλύκισμα.

Μετὰ τοῦτο ὁ Μανῶλης πεπεισμένος ὅτι θὰ ἐπλή-
 ρωνεν ὁ σύντροφός του, προτείνει καὶ δεῦτερον γλύ-
 κισμα, ὅπερ προθύμως δέχεται ὁστος, ἐπὶ τῇ πε-
 ποιθήσει ὁμοῦς ὅτι θὰ ἐπλήρωνεν ὁ πρῶτος. Εἰς
 τὴν πληρωμὴν ὁμοῦς ἀμφοτέρω εὐρέθησαν ἀπέντα-
 ροι, ὅτε ὁ πονηρὸς Μανῶλης, προφασισθεὶς ἀνάγ-
 κην του, ἐδραπέτευσεν. Ὁ δὲ φίλος του εὐρίσκων
 κατάλληλον τὴν πρόφασιν ταύτην καὶ κρατῶν τὴν
 κοιλίαν του, προσποιεῖται καὶ ὁστος τὸ ἴδιον εἰς
 τὸν καταστηματοῦρα, ὅστις φοβηθεὶς μὴ ἢ αἰτία
 ταῦ κοιλοπόνου τῶν προέρχεται ἐκ τῶν γλυκισμά-
 των καὶ καταγγεληθῇ:

— Ναι, ναί, παιδί μου, πήγαινε καὶ σὺ γλή-
 γορα, τῷ λέγει, καὶ μὴ πῆτε τίποτε εἰς κανένα.

Συναντηθέντες εἰτα, ἔσκασαν στὰ γέλοια οἱ δύο
 φίλοι.

Ὁ Μανῶλης εἰς τὸν κινηματογράφον, ὅστις τῷ
 ἀρᾶσει ὑπερβολικὰ, συνορεύεται δεξιόθεν καὶ ἀρι-
 στερόθεν ἀπὸ δύο Κυρίας ἡμέραν τινὰ, αἰτνες τῷ
 ζητοῦν ἐξηγήσεις.

— Μὰ δὲν ἔχετε τέκνα, νὰ σὰς τὰ ἐξηγήσουν; ἔ-
 ρωτᾷ τὴν μίαν, βαρυνθεὶς πλέον.

— Εἶμαι δεσποινίς, τῷ ἀπαντᾷ αὐτή.

— Καὶ σεις, ἔρωτά τὴν ἄλλην, δὲν ἔχετε τέκνα;

— Πῶς; ἔχω ἐν, τῷ λέγει ἐκείνη.

— Διατὶ δὲν τὸ ἐφέρατε ἐδῶ;

— Ἐκειμᾶτο τὸ καῦμένο.

— Καπνίζει;

— Ἄ, ὅχι, βέβαια.

— Εἰς τὰ καφενεῖα καὶ ζαχαροπλαστεῖα συχνά-
 ζει;

— Ἀκόμη δὲν γνωρίζει τί θὰ πῇ καφενεῖον καὶ
 ζαχαροπλαστεῖον.

— Μὲ ποδήλατον, αὐτοκίνητον πηγαίνει;

— Οὐδέποτε θὰ τοῦ ἐπιτρέψω τοιοῦτον τι, εἶναι
 ἐπικίνδυνα.

— Τὴν νύκτα κοιμάται ἀργά;

— Ἀμέσως μετὰ τὸ δεῖπνον.

— Σὰς συγγαίρω, κυρία, τέλειος υἱὸς εἶγε του
 καὶ πόσων ἐτῶν εἶναι;

— Δύο μόνον. Σὺ τὰ κάμνῃς; ὅλα αὐτά;

Ὁ πονηρὸς Μανῶλης ἐφούσκωσε τὰ μάγουλα καὶ
 τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ παρατηρῶν αὐτάς μετ' ἐκπλή-
 ξεως, ἠγέρθη νὰ φύγῃ, ψιθυρίζων:

— Ἐγὼ δὲν εἶμαι δύο ἐτῶν.

ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Υπό την προστασίαν τῆς Α. Β. Υ. τοῦ πρίγκηπος Γεωργίου.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Ὁδείου γνωστοποιεῖ ὅτι αἱ ἐγγραφαὶ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1913—1914 ἄρχονται τὴν 2ην Σεπτεμβρίου καὶ λήγουσι τὴν 15ην τοῦ ἰδίου. Οἱ προσερχόμενοι μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἀνω ὀριζομένης προθεσμίας υποβάλλονται εἰς πρόσθετον πληρωμὴν δικαιώματος ἐγγραφῆς ἐτέρων 5 δραχμῶν, γίνονται δὲ δεκτοὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι θέσεις κεναὶ καὶ δὲν παρεμποδίζεσθαι ἡ πρόδοσις τῶν ἄλλων μαθητῶν.

Οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ παρουσιασθῶσιν αὐτοπροσώπως πρὸς ἀνανέωσιν τῆς ἐγγραφῆς των, δύναται νὰ υποβάλωσι τὴν αἴτησιν των δι' ἐπιστολῆς ἢ δι' ἀντιπροσώπου.

Οὐδεὶς ἐκ τῶν παλαιῶν μαθητῶν δύναται νὰ ἀνανεώσῃ τὴν ἐγγραφὴν του εἰὰν δὲν προσαγάγῃ τὸ εἰσιτηρίον τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ δὲν καταβῆλῃ τὸ κεκανονισμένον δικαίωμα ἐγγραφῆς καὶ δίδακτρων.

Διὰ πᾶσαν μληροφορίαν ἀπευθυντέον ἀπὸ τῆς 2ης Σεπτεμβρίου ἐ.ε. εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Ὁδείου, καθ' ἐκάστην 9—12 π.μ. καὶ 4—7 μ.μ.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ Ὁδείου

Γ. Ν. Νάζος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Γ. Τσοκοπούλου. «Ἀπὸ τὰ πεδία τῶν μαχῶν». — Ἀνάλογον πρὸς τὴν μεγαλοφυῶς δρᾶσιν τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ, εἶνε τὸ ἐνθουσιῶδες αὐτὸ βιβλίον, ἐν ᾧ μετὰ πολλῆς παρατηρητικότητος ἀποθκνατίζονται ἀληθινὰ νίκαι, περιπέτεται καὶ ἐπεισόδια τῆς μακεδονικῆς ἐκστρατείας.

Τὸ ἔργον κοσμεῖται καὶ ἀπὸ ὠραίας εἰκόνας. Τιμᾶται δρ. 3. Βιβλιοπωλεῖον «Ἐστίας» Ι. Δ. Κολλάρου. Ἀθήναι.

«Γράμματα» Δίμηνο περιοδικόν. Συνδρομὴ δρ. 10. Διεύθυνσις Revue «Grammata» P. O. B. 1146 Alexandrie Egypte.

Προσεχῶς θὰ ἐκδοθῇ ἀπὸ τὰ «Γράμματα» τὸ «Ἔργον τοῦ Δ. Μαβίλη τοῦ ἥρωος Κερκυραίου ποιητοῦ, πεσότος κατὰ τὴν μάχην τῶν Γαριβλδινῶν ἐν Δρίσκῳ. Θὰ περιέχῃ τρία μέρη Μεταφράσεις, Ποιήματα καὶ Πεζά.

Τιμᾶται δρ. 3. Ἐκδοσις πολυτελεῆς δρ. 10.

ΠΑΝΟΡΑΜΑ

Ἐν τοῖς ἡμετέροις γραφεῖοις εὐρίσκονται ὀλίγα ἔτι σώματα τοῦ «Πανοράματος» χρυσόδετου, ἐν ᾧ περιέχονται καλλιτεχνικαὶ εἰκόνες τῶν Βασιλέων καὶ Πριγκίπων, ὑπουργῶν καὶ ἐπιστῆμων ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ πλείστων πόλεων καὶ ὠραίων τοπειῶν πρὸς 12 φρ. Ἐπίσης τόμοι τῆς «Φύσεως» παρελθόντων ἐτῶν χρυσόδετοι φρ. 15.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Γ. Π. Moschi. Δελτάριον ἐλήφθη. Ἀπόδειξις ἐστάλη. — Σ. Μ. Λευκοσίαν. Ἐπιστολὴ καὶ ἀπόδειξις ἐλήφθησαν. Φυλλάδια ἐστάλησαν, ἀναμένοντες συντόμως νεωτέραν σας. — Π. Ν. Δ. Παρισίους. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Διεύθυνσις ἠλλάγη. Ἐχει καλῶς. — Τ. Κ. Λευκοσίαν. Ἐπιστολὴ μετὰ περιεχομένων ἐλήφθη. Ἐχει καλῶς Γράφομεν. — Α. Α. Ἀλεξάνδρειαν. Ἐλήφθησαν. Ἐλυπήθημεν διὰ νέας συγκινήσεις. Ἐπιπομονή. — Π. Γ. Ἀμαλιὰδα. Ἐγράψαμεν ἐπανεπιλημμένως. Παρακαλοῦμεν νὰ λήψῃ καὶ ἡ παρατεταμένη αὐτῆ ἀναμονή. — Χ. Μ. Ἀλεξάνδρειαν. Δελτάριον σας ἐλήφθη. Χίρτης ἀποστέλλεται προσεχῶς. — Κ. Ο. Μπαλάι. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη ἔχει καλῶς. Φ. οὐτίσωμεν. — Ν. Κ. Καφιάσκαια. Συνδρομὰ ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. — Α. Σ. Τριπολίαν. Συνδρομὴ ἐλήφθη Ἀπόδειξις ἐστάλη. Δ. Π. Πάτρας. Ζητούμενα τεύχη ἐστάλησαν Χρήματα ἐλήφθησαν. — Κ. Δ. Ν. Ὑόρκην. Ζητούμενος χρυσόδετος τόμος ἐστάλη. Ἀναμένοντες ἐτέραν παραγγελίαν σας. Π. Ν. Ἀγροσιόλιον. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Σὰς ἐνεγράψαμεν. —

ΘΕΛΕΤΕ ΤΗΝ ΤΥΧΗΝ ΣΑΣ ;

Ἀποστέλλοντες τὴν φωτογραφίαν σας μετ' ἰδιόχειρον σημείωσιν τοῦ ὀνόματός σας, τῆς ἡλικίας σας τοῦ ἐπαγγέλματός σας, τοῦ τόπου τῆς γεννησιῶς σας καὶ ἂν ἤσθε ἔγγαμος ἔχετε μετ' ὄλιγον ἀπάντησιν ἀκριβῶς περὶ τοῦ παρελθόντος τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντός σας. Διὰ τῆς ἐξετάσεως τῆς φυσιογνωμίας καὶ τῶν χαρακτηριστικῶν οἰασιδῆποτε μορφῆς ἀποδείκνυται ἡ πορεία τοῦ βίου παντὸς ἀνθρώπου. Πᾶσα αἰτήσις δέον νὰ συνοδεύεται μετ' ἡμισίαν ἀμοιβήν, 3—5 δρ. ἥτις χρησιμεύει δι' ἀγαθοεργῶν σκοπῶν.

Ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. συνδρομητῶν μας ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ, ἰδίᾳ τῆς Κων/πόλεως, Ἀδριανουπόλεως, Σμύρνης καὶ Μικρᾶς Ἀσίας δὲν ἔλαβον ἀνελλιπῶς πάντα τὰ ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου παρελθόντος μέχρι σήμερον τεύχη τῆς «Φύσεως» ἕνεκα τῆς ἐκ τοῦ πολέμου ἐπελθούσης ἀνωμαλίας, παρκαλοῦνται ὅπως μας ζητήσωσι ταῦτα καὶ τοῖς τὰ ἀποστελλωμένον ἐκ νέου ἐγκαίρως.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες ἐν Ρωσσίᾳ νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταὶ τῆς «Φύσεως» δύναται ν' ἀποτανηθῶσι πρὸς τὸν ἐν Ὀδησσῷ κ. Π. Ζερβάτην Περάκη, Βιβλιοπώλην, Πλατεία Μητροπόλεως (Σομπορνάγια Πλούτσαδ) ἀριθ. 1, οἰκία Παπούδωφ

Παρακαλοῦνται οἱ καθύστεροῦντες ἔτι συνδρομὰς τῆς «Φύσεως» ὅπως εὐαρεστούμενοι, ἀποστελῶσιν ἡμῖν ταῦτα συντόμως, καθόσον θέλομεν διακόψῃ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει τὴν περαιτέρω ἀποστολὴν τῶν τευχῶν. Ἐλπίζομεν, οὗτοι ἀναλογιζόμενοι τὸ δίκαιον καὶ τὰς δαπάνας ἡμῶν, δὲ θέλουσι σπεύσει, χωρὶς ν' ἀναμείνωσι καὶ ἰδιαίτερον εἰδοποιήσιν μας.